

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2008
V. volební období

632

Vládní návrh

na vydání

zákona

kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON
ze dne 2009,

kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o ochraně přírody a krajiny

Čl. I

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 289/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 168/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 387/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb. a zákona č. 312/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) volně žijící živočich (dále jen "živočich") je jedinec živočišného druhu, jehož populace se udržují v přírodě samovolně, a to včetně jedince odchovaného v lidské péči vypuštěného v souladu s právními předpisy do přírody. Živočichem se rozumí všechna vývojová stadia daného jedince. Jedinec zdivočelé populace domestikovaného druhu se za volně žijícího živočicha nepovažuje,“.

2. V § 3 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které včetně poznámek pod čarou č. 1 a 1a zní:

„e) živočich odchovaný v lidské péči je jedinec živočišného druhu narozený a odchovaný v kontrolovaném prostředí¹⁾ jako potomek rodičů získaných v souladu s tímto zákonem a právními předpisy v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{1a)},“

¹⁾ Čl. 1 bod 4 Nařízení Komise (ES) č. 865/2006 ze dne 4. května 2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s těmito druhy.

^{1a)} Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění zákona č. 444/2005 Sb.

Nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi.

Nařízení Komise (ES) č. 865/2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s těmito druhy.“.

Dosavadní písmena e) až t) se označují jako písmena f) až u).

Dosavadní poznámky pod čarou č. 1 až 1e se označují jako poznámky pod čarou č. 1b až 1g, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

3. V § 3 odst. 1 písm. h) se slovo „čtvrté“ nahrazuje slovem „páté“.

4. V § 3 odst. 1 písmeno r) zní:

„r) Natura 2000^{1g)} je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy evropských stanovišť^{1d)} a stanoviště evropsky významných druhů^{1f)} v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami,“.

CELEX: 31992L0043, 31979L0409

5. V § 3 odst. 2 se slova „Ty typy evropských stanovišť [odstavec 1 písm. m)], včetně prioritních, a ty evropsky významné druhy [odstavec 1 písm. n)], včetně prioritních“ nahrazují slovy „Typy evropských stanovišť a evropsky významné druhy“.

6. V § 4 odst. 3 se ve větě první před slova „lesních hospodářských osnov“ vkládají slova „protokolárnímu předání“.

7. V § 4 odst. 4 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) V rámci řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 3 orgán ochrany přírody provede také hodnocení důsledků lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov pro evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody souhlasné závazné stanovisko ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov vydá, pokud lze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo ekologickou celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Závazné stanovisko ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov nahrazuje odůvodněné stanovisko podle § 45i odst. 1. Na proces hodnocení důsledků lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov se nepoužijí ustanovení zákona o posuzování vlivů na životní prostředí^{3a)}.“

^{3a)} Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX: 31992L0043

8. V § 5a se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 5 a 6.

CELEX: 31979L0409

9. V § 5b odst. 4 se slova „prováděcím právním předpisem, který“ nahrazují slovy „opatřením obecné povahy, které“.

10. V § 8 odstavce 1 a 2 včetně poznámek pod čarou č. 6 až 6b znějí:

„(1) Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem⁶⁾ a povolení ke kácení dřevin u železničních drah může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě s drážním správním úřadem^{6a)}.

(2) Povolení není třeba ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav^{6b)} a z důvodů zdravotních, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin.

⁶⁾ § 15 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 80/2006 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

^{6a)} § 10 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 175/2002 Sb.

^{6b)} Například § 47 odst. 2 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 24 odst. 3 písm. g), § 25 odst. 4 písm. h), § 58 odst. 1 písm. f) a § 59 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

11. V § 8 odstavec 5 zní:

„(5) Ministerstvo životního prostředí stanoví prováděcím právním předpisem nedovolené zásahy do dřevin, které jsou v rozporu s požadavky na jejich ochranu, náležitosti žádosti o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les, náležitosti oznámení o kácení dřevin a období, ve kterém se kácení dřevin zpravidla provádí.“.

12. V § 19 odst. 2 se slova „formou obecně závazné vyhlášky“ nahrazují slovy „opatřením obecné povahy“.

13. V § 20 odst. 2 větě první se za slova „zástupci obcí“ vkládají slova „a krajů“.

14. V § 24 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

15. V § 24 odstavec 3 zní:

„(3) Výši poplatků podle odstavců 1 a 2, okruh osob osvobozených od poplatku, vzor potvrzení o zaplacení poplatku nebo potvrzení o osvobození od poplatku a určení vybraných míst na území národního parku, na která se povinnost platit poplatek za vstup vztahuje, stanoví ministerstvo životního prostředí prováděcím právním předpisem.“.

16. V § 39 odst. 1 větě první se slova „orgánem, který je oprávněn k jejich vyhlášení“ nahrazují slovy „příslušným orgánem ochrany přírody“.

17. § 40 včetně nadpisu zní:

**„Postup při vyhlášení zvláště chráněných území
a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území**

§ 40

(1) Je-li třeba vyhlásit zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo podle části třetí tohoto zákona, orgán ochrany přírody zajistí zpracování návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území nebo jeho ochranného pásma. V návrhu orgán ochrany přírody vyhodnotí stav dochovaného přírodního prostředí v území a navrhne vhodný způsob a rozsah ochrany území včetně jeho bližších ochranných podmínek.

(2) Návrh na vyhlášení národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky nebo ochranného pásma těchto zvláště chráněných území zašle orgán ochrany přírody příslušný k vyhlášení obcím a krajům, jejichž území se návrh dotýká. Zároveň zašle vlastníkům nemovitostí dotčených návrhem a zapsaných v katastru nemovitostí písemné oznámení o předložení návrhu k projednání spolu s informací o tom, kde je možno se seznámit s jeho úplným zněním, kdo je oprávněn podat k němu připomínky a kdy uplyne lhůta pro jejich podání. Připomínky k předloženému návrhu mohou uplatnit vlastníci nemovitostí dotčených navrhovanou ochranou a dotčené obce a kraje. Připomínky se podávají písemně orgánu ochrany přírody, který je příslušný k vyhlášení zvláště chráněného území, a to do 60 dnů od doručení písemného oznámení o předložení návrhu k projednání; k připomíncekám uplatněným po uvedené lhůtě se nepřihlíží. Orgán ochrany přírody projedná s těmi, kdo podali připomínky, jejich vypořádání. Orgán ochrany přírody projedná došlé připomínky do 60 dnů od uplynutí lhůty pro jejich podání. Orgán ochrany přírody uvede návrh do souladu s připomíncekami, kterým bylo vyhověno. Takto upravený návrh je závazným podkladem pro návrh právního předpisu, kterým se národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní památka nebo jejich ochranné pásmo vyhláší.

(3) Návrh na vyhlášení národního parku nebo chráněné krajinné oblasti nebo jejich ochranného pásma zveřejní ministerstvo životního prostředí na portálu veřejné správy a zároveň jej zašle obcím a krajům, jejichž území se návrh dotýká. Dotčené obce doručí oznámení o předložení návrhu k projednání veřejnou vyhláškou podle § 25 správního řádu, a to do 5 dnů ode dne, kdy jim návrh došel. Spolu s oznámením o předložení návrhu k projednání dotčené obce doručí informaci o tom, kde se lze seznámit s úplným zněním návrhu, kdo je oprávněn podat připomínky k němu a kdy uplyne lhůta pro jejich podání. Připomínky k předloženému návrhu mohou uplatnit vlastníci nemovitostí dotčených navrhovanou ochranou a dotčené obce a kraje. Připomínky se podávají písemně ministerstvu životního prostředí, a to do 60 dnů od doručení oznámení o předložení návrhu k projednání; k připomíncekám uplatněným po uvedené lhůtě se nepřihlíží. Ministerstvo životního prostředí projedná s těmi, kdo podali připomínky, jejich vypořádání a sepiše o tom protokol. Protokol o vypořádání připomíncek zveřejní ministerstvo životního prostředí na portálu veřejné správy. Ministerstvo životního prostředí uvede návrh do souladu s připomíncekami, kterým bylo vyhověno. Takto upravený návrh je závazným podkladem pro návrh právního předpisu, kterým se vyhláší národní park nebo chráněná krajinná oblast nebo jejich ochranné pásmo.

(4) Náležitosti a obsah návrhu podle odstavce 1 stanoví ministerstvo životního prostředí prováděcím právním předpisem.

(5) Při změně vymezení nebo bližších ochranných podmínek zvláště chráněného území vyhlášeného podle tohoto zákona se postupuje podle odstavců 1 až 4 obdobně.“

18. § 43 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 16a až 16d zní:

„§ 43

Výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích

(1) Výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, 26, 29, 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

(2) Rozhodnutí o výjimce ze zákazu podle § 16 odst. 1 písm. k) nebo podle § 26 odst. 1 písm. f) může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se stavebním úřadem příslušným k povolení stavby, pro níž je výjimka udělována, jde-li o stavbu nové dálnice nebo silnice, může orgán ochrany přírody rozhodnutí o výjimce vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem^{16a)}, jde-li o stavbu železnice jen po dohodě s drážním správním úřadem a jde-li o stavbu plavebního kanálu jen po dohodě s plavebním úřadem^{16c)}. Rozhodnutí o výjimce ze zákazu podle § 16 odst. 1 písm. m), § 26 odst. 2 písm. e) nebo § 29 písm. c), lze vydat jen po dohodě s obvodním báňským úřadem.

^{16a)} § 16 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb., zákona č. 80/2006 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

^{16b)} § 7 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 23/2000 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

^{16c)} § 39 zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě.“.

19. V § 45a odst. 2 se na konci textu písmene c) doplňují slova „nebo pokud pro zachování předmětu ochrany nebude dostatečná ochrana podle § 45c odst. 2“.

CELEX: 31992L043

20. V § 45a odstavec 4 zní:

„(4) Sporné lokality oznámí ministerstvo životního prostředí ve Sbírce zákonů formou sdělení.“.

CELEX: 31992L0043

21. V § 45b odst. 2 se slova „za zvláště chráněné území, nebo nabytí účinnosti smluvní ochrany“ nahrazují slovy „podle § 45c odst. 1 za evropsky významnou lokalitu zařazenou do evropského seznamu“.

CELEX: 31992L0043

22. § 45c včetně nadpisu zní:

„§ 45c

Ochrana evropsky významných lokalit

(1) Evropsky významné lokality zařazené do evropského seznamu vyhlásí ve lhůtě 90 dnů od účinnosti příslušného rozhodnutí Komise vláda nařízením, ve kterém u každé evropsky významné lokality uvede její název, zeměpisnou polohu a rozlohu. Způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu a mapových podkladech stanoví ministerstvo životního prostředí vyhláškou.

(2) Evropsky významné lokality vyhlášené podle odstavce 1 jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu tvořících jejich předmět ochrany a aby nebyla narušena jejich ekologická celistvost. K zásahům, které by mohly vést k nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody. Tento odstavec se na území evropsky významné lokality vyhlášené podle odstavce 1 vztahuje jen tehdy, neplatí-li pro ně ochrana podle části třetí tohoto zákona. Ochrana podle části druhé a páté tohoto zákona a ustanovení § 45h a 45i nejsou dotčeny.

(3) Pro zachování nebo zlepšení dochovaného stavu předmětů ochrany v evropsky významných lokalitách zajišťuje ministerstvo životního prostředí zpracování souhrnů doporučených opatření pro jednotlivé evropsky významné lokality, které jsou podkladem pro zpracování plánů péče a jiných druhů plánovacích dokumentů^{14a}). Souhrny doporučených opatření jsou rovněž podkladem pro uzavírání smluv podle § 39 a 68. Souhrny doporučených opatření pro jednotlivé evropsky významné lokality a ptací oblasti předává ministerstvo životního prostředí do Ústředního seznamu ochrany přírody a zveřejňuje je na portálu veřejné správy.

(4) K zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, které jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit, lze území evropsky významných lokalit nebo jejich části vyhlásit za zvláště chráněná území nebo zde zřídit smluvně chráněná území podle § 39. Vyžaduje-li udržení příznivého stavu předmětu ochrany evropsky významné lokality přísnější ochranu než podle odstavce 2, stanoví vláda nařízením u této evropsky významné lokality nebo její části kategorie zvláště chráněných území, ve kterých je příslušné orgány ochrany přírody vyhlásí. Takto vláda postupuje v případě, že tato evropsky významná lokalita není dosud vyhlášena za zvláště chráněné území a její ochrana není zajištěna ani smluvně podle § 39.

(5) Orgány ochrany přírody do 30 dnů ode dne vyhlášení nařízení vlády podle odstavce 1 ve Sbírce zákonů upozorní formou veřejné vyhlášky podle § 25 správního řádu vlastníky pozemků v evropsky významných lokalitách nebo jejich částech, jejichž ochranu je podle nařízení vlády podle § 45a odstavce 2 třeba zajistit vyhlášením zvláště chráněného území, že jejich ochrana na dotčeném pozemku v případě, že to § 39 připouští, může být zajištěna smluvně.

(6) Pokud vlastník pozemku ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení upozornění podle odstavce 5 neučiní žádný písemný úkon směřující k uzavření smlouvy, nebo na základě tohoto úkonu nedojde ve lhůtě dvou let k uzavření smlouvy podle § 39, bude evropsky významná lokalita vyhlášena jako zvláště chráněné území v kategorii ochrany stanovené národním seznamem, a to postupem stanoveným tímto zákonem pro vyhlášení zvláště chráněného území příslušné kategorie. Vyhlášení zvláště chráněných území podle odstavce 4 provedou příslušné orgány ochrany přírody nejpozději do 6 let od přijetí lokality do evropského seznamu.“.

CELEX: 31992L0043

23. V § 45h odst. 1 větě první se slova „ovlivnit území“ nahrazují slovy „ovlivnit předmět ochrany nebo ekologickou celistvost“ a větě druhé se slova „a dále na lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy, pro které závazné stanovisko podle § 4 odst. 3 v takovém případě zohlední čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice Rady 92/43/EHS“ zrušují.

CELEX: 31992L0043

24. V § 45h odst. 2 se za slova „pokud § 45i“ vkládají slova „nebo § 4 odst. 4“.

CELEX: 31992L0043

25. V § 45i odstavec 1 zní:

„(1) Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr uvedený v § 45h odst. 1 (dále jen „předkladatel“), je povinen návrh koncepce nebo záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo ekologickou celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti.“

CELEX: 31992L0043

26. V § 45i odstavce 9 až 11 zní:

„(9) Pokud posouzení podle odstavce 2 prokáže negativní vliv na předmět ochrany nebo ekologickou celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a neexistuje variantní řešení bez negativního vlivu, lze schválit jen variantu s nejmenším možným negativním vlivem, a to pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a až po uložení a zajištění kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy ptačích oblastí a evropsky významných lokalit podle odstavce 11. Kompenzačními opatřeními pro účely koncepce se rozumí zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná koncepce nebo její jednotlivé části. Kompenzačními opatřeními pro účely záměru se rozumí vytvoření podmínek pro zachování nebo zlepšení záměrem ovlivněných předmětů ochrany ve stejné lokalitě nebo nahrazení lokality jinou lokalitou v obdobném rozsahu a kvalitě.

(10) Jde-li o negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze koncepci nebo záměr schválit jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. Jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu mohou být důvodem ke schválení jen v souladu se stanoviskem Komise. Ministerstvo životního prostředí v tom případě na základě dožádání příslušného orgánu požádá Komisi o stanovisko; ode dne odeslání žádosti o stanovisko do dne doručení stanoviska lhůty v příslušných řízeních neběží. Dále se postupuje podle odstavce 9 obdobně.

(11) Jsou-li ve stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru nebo koncepce na životní prostředí uvedena kompenzační opatření, orgán ochrany přírody může stanovit pouze tato kompenzační opatření. Kompenzační opatření podle odstavce 9 pro účely koncepce, včetně návrhu opatření k jejich zajištění, stanoví orgán ochrany přírody. Tato kompenzační opatření musí být zahrnuta do koncepce. Kompenzační opatření podle odstavce 9 pro účely záměru stanoví rozhodnutím orgán ochrany přírody na základě dožádání orgánu příslušného ke schválení záměru; uložení a zajištění kompenzačních opatření je v tomto případě důvodem pro přerušení řízení vedeného příslušným orgánem. O uložení kompenzačních opatření a způsobu jejich zajištění informuje příslušný orgán ochrany přírody neprodleně ministerstvo životního prostředí, které informuje Komisi.“

CELEX: 31992L0043

27. V § 49 odst. 2 se slova „tohoto zákona“ nahrazují slovy „odstavce 1“.

CELEX: 31992L0043

28. V § 49 odstavec 4 zní:

„(4) Ustanovení odstavce 2 písm. a) neplatí pro druhy kriticky a silně ohrožené. V případě běžného obhospodařování pozemků s výskytem kriticky a silně ohrožených druhů rostlin mohou orgány ochrany přírody s vlastníkem nebo nájemcem pozemků uzavřít dohodu o způsobu hospodaření. Pokud vlastník nebo nájemce pozemku projeví o uzavření dohody písemně zájem, orgán ochrany přírody je s ním povinen ve lhůtě 30 dnů zahájit o této dohodě jednání. Orgán ochrany přírody při uzavírání dohody prověří, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 a navrhovaný způsob hospodaření neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany; tyto skutečnosti musí být v dohodě výslovně uvedeny. Dohoda nahrazuje výjimku podle § 56.“.

CELEX: 31992L0043

29. V § 54 odstavce 3 až 5 včetně poznámek pod čarou č. 20b až 20e znějí:

„(3) Vypouštět zvláště chráněné živočichy odchované v lidské péči do přírody a vysévat či vysazovat uměle vypěstované^{20a)} zvláště chráněné rostliny mimo kultury a zastavěná území obcí lze pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. Orgán ochrany přírody souhlas udělí v případě, že nehrozí riziko zhoršení stavu volně žijící populace a jedná-li se o vypuštění, vysetí či vysazení v areálu původního výskytu daného druhu za účelem obnovy jeho populace nebo stabilizace či posílení populací stávajících. Orgán ochrany přírody souhlas neudělí v případě, kdy by k vypuštění, vysévání či vysazování mělo dojít na ploše pro umístění vedení dopravní infrastruktury vymezené v územním plánu^{20b)}. Zákazy stanovené v § 5a odst. 1 a 2 a v § 50 odst. 2 se po dobu 2 měsíců od vypuštění nevztahují na vybrané zvláště chráněné druhy živočichů. Seznam vybraných zvláště chráněných druhů živočichů stanoví ministerstvo životního prostředí prováděcím právním předpisem.

(4) Orgány ochrany přírody vydávají rozhodnutí o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči (dále jen „osvědčení“)^{20c)}. Osvědčení je veřejnou listinou. Na živočicha odchovaného v lidské péči, ke kterému bylo vydáno orgánem ochrany přírody osvědčení, se zákazy stanovené v § 5a odst. 1 a 2 a v § 50 odst. 2 nevztahují. Potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností vydané pro exemplář živočišného druhu narozený a odchovaný v zajetí v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím obchodování s ohroženými druhy^{20d)} nahrazuje osvědčení podle tohoto odstavce.

(5) O vydání osvědčení může požádat orgán ochrany přírody ten, kdo

- a) odchoval živočicha odchovaného v lidské péči a nezaměnitelně a trvale jej označil značkovací metodou v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím obchodování s ohroženými druhy^{20e)} (dále jen „nezaměnitelné a trvalé označení“), nebo pokud fyzické vlastnosti exempláře neumožňují označit ho touto metodou, zajistil jiný způsob nezaměnitelné a trvalé identifikace,
- b) získal do držení nezaměnitelně a trvale označeného nebo nezaměnitelně identifikovaného živočicha odchovaného v lidské péči z členského státu Evropských společenství v souladu s právem tohoto členského státu, nebo
- c) v souladu s předpisy v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{1a)} dovezl ze třetí země nezaměnitelně a trvale označeného nebo nezaměnitelně identifikovaného živočicha odchovaného v lidské péči.

20b) § 43 zákona č. 183/2006 Sb.

20c) Část čtvrtá správního řádu.

20d) Čl. 8 odst. 3 písm. d) nařízení Rady (ES) č. 338/97.

20e) Čl. 66 nařízení Komise (ES) č. 865/2006.“

30. V § 54 se doplňují odstavce 6 až 11, které znějí:

„(6) Žádost o vydání osvědčení podle odstavce 5 písm. a) je třeba podat nejpozději do 30 dnů po narození živočicha odchovaného v lidské péči. Pokud se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči dovezeného nebo získaného podle odstavce 5 písm. b) nebo c), musí být žádost podána do 15 dnů ode dne, kdy k dovozu nebo získání došlo. Spolu s žádostí o vydání osvědčení musí být předloženy informace o provedeném nezaměnitelném a trvalém označení, popřípadě další údaje upřesňující identifikaci živočicha odchovaného v lidské péči a doklady, osvědčující odchov v lidské péči v souladu s tímto zákonem nebo zákonný způsob nabytí živočicha odchovaného v lidské péči. Zákaz držení uvedený v § 5a odst. 1 písm. e) a v § 50 odst. 2 se po dobu stanovenou pro podání žádosti o osvědčení v případech podle věty první a druhé a po dobu od podání žádosti do vydání osvědčení na živočicha odchovaného v lidské péči nevztahuje.

(7) Nemá-li orgán ochrany přírody důvodné pochybnosti o zákonném původu jedince, vydá osvědčení pro živočicha odchovaného v lidské péči podle odstavců 5 a 6, a to do 30 dnů ode dne, kdy mu žádost o vydání osvědčení byla doručena.

(8) Úmyslné předložení nesprávných údajů, změna označení živočicha odchovaného v lidské péči nebo přenos označení na jiného jedince je důvodem, aby orgán ochrany přírody zrušil osvědčení, a to po celou dobu života takového jedince, pro kterého bylo osvědčení vydáno, nebo jedince, který je jako takový označen. Za změnu značení se pro účely tohoto ustanovení nepovažuje změna provedená z důvodu závažného ohrožení života nebo zdraví živočicha odchovaného v lidské péči, pokud byla s odůvodněním oznámena orgánu ochrany přírody do 3 dnů ode dne, kdy k ní došlo.

(9) V případě změny vlastníka nebo držitele živočicha odchovaného v lidské péči přechází osvědčení současně s živočichem odchovaným v lidské péči na nového vlastníka nebo držitele. V případě úhynu nebo vypuštění živočicha odchovaného v lidské péči do volné přírody je jeho držitel povinen odevzdat osvědčení orgánu ochrany přírody, který jej vydal, a to do 30 pracovních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala nebo kdy se o ní dozvěděl. Osvědčení pozbývá platnosti dnem, kdy uvedená skutečnost nastala nebo byla zjištěna. V případě ztráty nebo odcizení živočicha odchovaného v lidské péči je jeho držitel povinen tuto skutečnost oznámit orgánu ochrany přírody, který vydal osvědčení, a to do 30 pracovních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala nebo kdy se o ní dozvěděl. Osvědčení v takovém případě pozbývá platnosti do 1 roku ode dne, kdy ke ztrátě nebo odcizení živočicha odchovaného v lidské péči došlo, pokud nedojde k jeho nálezu; po uplynutí této lhůty je držitel živočicha odchovaného v lidské péči povinen odevzdat osvědčení orgánu ochrany přírody, který jej vydal.

(10) Ten, kdo drží živočicha odchovaného v lidské péči, pro kterého bylo vydáno osvědčení, je povinen na požádání orgánu ochrany přírody předložit osvědčení ke kontrole a umožnit prohlídku označení živočicha odchovaného v lidské péči. Je-li důvodná pochybnost o zákonném původu jedince, je jeho vlastník nebo držitel povinen umožnit orgánu ochrany přírody, s poskytnutím aktivní součinnosti, jeho ověření, včetně provedení testu paternity. V případě potvrzení nezákonného původu uhradí náklady na ověření původu vlastník nebo držitel živočicha odchovaného v lidské péči; výši nákladů stanoví rozhodnutím orgán ochrany přírody. V opačném případě uhradí náklady na ověření původu živočicha

odchovaného v lidské péči orgán ochrany přírody.

(11) Ministerstvo životního prostředí stanoví prováděcím právním předpisem vzor žádosti o osvědčení, vzor osvědčení, způsoby ověřování původu jedince a podmínky jeho provádění.“.

31. § 56 včetně nadpisu zní:

„§ 56

Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

(1) Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedený v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

(2) Výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit

a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť,

b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku,

c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí,

d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,

e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství, kdy platí obdobně § 5b odst. 2.

(3) Orgán ochrany přírody v rozhodnutí o výjimce může stanovit povinnost označení živočicha zvláště chráněného druhu nezaměnitelnou a trvalou značkou a rovněž podmínky pro výkon povolované činnosti.

(4) Orgán ochrany přírody může výjimku, která se týká blíže neurčeného okruhu osob, při splnění podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 povolit též opatřením obecné povahy.

(5) K zajišťování činností podle odstavce 2 písm. b) až d) mohou orgány ochrany přírody v zájmu ochrany přírody uzavírat dohody s fyzickými nebo právními osobami. Dohodu lze uzavřít jen, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení, navrhovaná činnost neovlivní dosažení nebo udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a tyto odůvodněné skutečnosti jsou v dohodě výslovně uvedeny. Tato dohoda nahrazuje výjimku podle odstavce 1.

(6) Pro orgán ochrany přírody platí při povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nebo uzavření dohody podle odstavce 5 a § 49 odst. 4 informační povinnost stanovená v § 5b odst. 5. V případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště

chráněných druhů ptáků pro obsah rozhodnutí, obsah opatření obecné povahy a pro obsah dohody podle odstavce 5 platí obdobně § 5b odst. 3.

CELEX: 31992L0043, 31979L0409

32. V § 58 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 až 7 se označují jako odstavce 4 až 6.

33. V § 67 odst. 1 větě první se slovo „čtvrté“ nahrazuje slovem „páté“.

34. § 75 zní:

„§ 75

(1) Orgány ochrany přírody jsou

- a) obecní úřady,
- b) pověřené obecní úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) krajské úřady,
- e) Agentura ochrany přírody a krajiny,
- f) správy národních parků,
- g) Česká inspekce životního prostředí³⁷⁾,
- h) ministerstvo životního prostředí,
- i) újezdní úřady,
- j) Ministerstvo obrany.

(2) Agentura ochrany přírody a krajiny (dále jen „Agentura“) je správním úřadem se sídlem v Praze. Agentura je organizační složkou státu a samostatnou účetní jednotkou. Agentura vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny prostřednictvím svých územních pracovišť v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Statut Agentury schvaluje ministerstvo životního prostředí. V čele Agentury stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr životního prostředí.“

35. § 76 zní:

„§ 76

(1) Obecní úřady

- a) s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,
- b) s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

(2) Pověřené obecní úřady³⁸⁾, s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků podle § 4 odst. 2, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné prvky podle § 6 odst. 1,

b) sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu podle § 39 a 45 odst. 2; projednávají záměry na vyhlášení památných stromů podle § 55 odst. 1, vydávají rozhodnutí o vyhlášení památných stromů podle § 46 odst. 1, vymezení jejich ochranných pásem podle § 46 odst. 3 a zrušení ochrany památných stromů podle § 46 odst. 4; předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do Ústředního seznamu ochrany přírody podle § 47 odst. 1,

c) vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů podle § 46 odst. 2, souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů podle § 46 odst. 3, povolují výjimky ze zákazů u památných stromů podle § 56 odst. 1 a uzavírají dohody podle § 56 odst. 5, jde-li o památné stromy,

d) vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí podle § 63 odst. 1.“.

36. § 77 včetně nadpisu zní:

„§ 77

Působnost obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se nejedná o registrovaný významný krajinný prvek podle § 6 odst. 1 a pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality,

b) vydávají závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů podle § 4 odst. 3,

c) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

d) rozhodují o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

e) vydávají povolení k rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů a k rozšiřování kříženců do krajiny podle § 5 odst. 4 a 5,

f) rozhodují o stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků podle § 5b odst. 1,

g) ukládají provedení nezbytných zásahů včetně pokácení dřevin podle § 7 odst. 2,

- h) přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4,
- i) požadují údaje o paleontologických nálezích a žádají o umožnění přístupu k paleontologickým nálezům podle § 11,
- j) vydávají souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2,
- k) rozhodují o vyhlášení přechodně chráněné plochy podle § 13 odst. 1,
- l) mohou vyzvat k prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a vyzvat k prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,
- m) v případě ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení podle § 54 odst. 4 až 11 o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,
- n) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,
- o) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,
- p) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle § 86 odst. 2 a ukládají pokuty za přestupky podle § 87 a za správní delikty podle § 88,
- q) uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadů.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.“.

37. § 77a včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 39b až 39d zní:

„§ 77a

Působnost krajů a krajských úřadů

(1) Kraje zpracovávají ve spolupráci s ministerstvem životního prostředí prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody ve své územní působnosti, nejde-li o národní park nebo chráněnou krajinnou oblast, národní přírodní rezervaci, národní přírodní památku a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy.

a) (2) Kraje mohou vydávat pro svůj správní obvod, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy, nařízení o zřízení či zrušení přírodních parků a o omezení využití jejich území podle § 12 odst. 3, nařízení o zřízení přírodních rezervací podle § 33, přírodních památek podle § 36 nebo jejich ochranných pásem podle § 37 odst. 1 a zajišťují péči o tato území, dále mohou ve svém správním obvodu vydat nařízení o zrušení přírodních rezervací, přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území podle § 45 odst. 1.

(3) Krajské úřady na území přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, není-li podle tohoto zákona příslušné ministerstvo životního prostředí.

(4) Krajské úřady dále ve svém správním obvodu, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy

- b) vydávají závazná stanoviska ke schválení lesních hospodářských plánů a k lesním hospodářským osnovám podle § 4 odst. 3,
- c) povolují výjimky ze zákazů stanovených v § 10 odst. 2 pro jeskyně, vydávají povolení pro průzkum nebo výzkum jeskyní podle § 10 odst. 3, přijímají oznámení o zjištění jeskyní, přebírají dokumentaci jeskyní a vedou evidenci převzaté dokumentace jeskyní podle § 10 odst. 5,
- d) rozhodují o omezení výkonu práva myslivosti a rybářství v přírodních rezervacích podle § 34 odst. 2,
- e) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vázaným na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v ochranných pásmech přírodních rezervací a přírodních památek podle § 37 odst. 1 a k činnostem podle § 37 odst. 2,
- f) zajišťují zpracování plánů péče a schvalují plány péče o přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťují jejich realizaci podle § 38,
- g) sjednávají a zrušují smluvní ochranu podle § 39 a § 45 odst. 2 a předávají dokumentaci o těchto územích do Ústředního seznamu ochrany přírody, a na základě uzavřených smluv podle § 39 odst. 1 zveřejňují ve Věstníku právních předpisů kraje území, která jsou smluvně chráněná,
- h) zajišťují zpracování, oznamují a projednávají záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhlásují přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,
- i) povolují výjimky ze zákazů v přírodních rezervacích a přírodních památkách podle § 43,
- j) předávají dokumentaci vyhlášených přírodních rezervací, přírodních památek a jejich ochranných pásem do Ústředního seznamu ochrany přírody; oznamují vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek nebo jejich ochranných pásem katastrálním úřadům,
- k) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodních rezervací a přírodních památek podle § 44 odst. 3,

- l) povolují výjimky ze zákazu poškozovat evropsky významné lokality a sporné lokality podle § 45b odst. 1,
- m) zajišťují péči o evropsky významné lokality, označují evropsky významné lokality, vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo narušení obnovy evropsky významných lokalit nebo jejich předmětů ochrany podle § 45c odst. 2, a na jejich území vydávají i stanoviska podle § 4 odstavce 2,
- n) vydávají souhlasy k činnostem v ptačích oblastech podle § 45e odst. 2, uzavírají smlouvy o způsobu hospodaření v ptačích oblastech podle § 45e odst. 4 a zajišťují péči o ptačí oblasti,
- o) vydávají stanoviska ke koncepcím nebo k záměrům podle § 45i odst. 1, ukládají kompenzační opatření a informují o uložených kompenzačních opatřeních ministerstvo životního prostředí,
- p) povolují výjimky ze zákazů u zvláště chráněných nerostů podle § 51 odst. 2,
- q) přijímají oznámení o vypuštění vyléčených zvláště chráněných živočichů ze záchranné stanice podle § 52 odst. 2,
- r) mohou požadovat prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a mohou požadovat prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,
- s) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu podle § 64,
- t) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,
- u) ustanovují stráž přírody ve svém územním obvodu podle § 81 odst. 1,
- v) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,
- w) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu a ukládají provedení náhradních opatření k nápravě podle § 86 odst. 1 a 2,
- x) spolupracují s ostatními správními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,
- y) uplatňují stanoviska k zásadám územního rozvoje a k územním plánům obcí s rozšířenou působností z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem a dále k ostatním územním plánům a regulačním plánům z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody,
- z) vykonávají působnost orgánu ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy^{39b}.

(5) Krajské úřady dále v obvodu své územní působnosti podle odstavců 3 a 4

- a) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,
- b) ukládají rozhodnutím zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,
- c) uzavírají dohody podle § 49 odst. 4,

- d) vydávají předchozí stanoviska k nezbytným zásahům do přirozeného vývoje ohrožených druhů živočichů podle § 50 odst. 3,
- e) spolupracují s ministerstvem životního prostředí při přípravě záchranných programů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 52,
- f) vydávají souhlasy k vypouštění zvláště chráněných živočichů odchovaných v lidské péči do přírody a k vysévání či vysazování uměle vypěstovaných zvláště chráněných rostlin do přírody podle § 54 odst. 3,
- g) s výjimkou ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,
- h) povolují rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56,
- i) uzavírají dohody podle § 56 odst. 5,
- j) vydávají předchozí souhlasy k činnostem stanoveným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 57,
- k) odebírají nedovoleně držené jedince zvláště chráněných rostlin, nebo zvláště chráněných živočichů, ptáků, nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 89.

(6) Krajské úřady vymezují a hodnotí regionální systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

aa) (7) Krajské úřady jsou dotčenými orgány ochrany přírody a vydávají v rozsahu své působnosti vyjádření k poskytování plateb podle jiných právních předpisů^{39c)}.

(8) Krajské úřady vydávají závazná stanoviska k řízením podle zákona o myslivosti^{39d)}, nestanoví-li tento zákon jinak.

^{39b)} § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

^{39c)} Například nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě.

^{39d)} § 66 zákona č. 449/2001 Sb.“.

38. § 78 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 40 a 40a zní:

„§ 78

Působnost Agentury a správ národních parků

(1) Agentura na území chráněných krajinných oblastí a jejich ochranných pásem, nejde-li o vojenské újezdy, vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, a krajských úřadů, není-li podle tohoto zákona příslušná správa národního parku nebo ministerstvo životního prostředí. Agentura dále na území národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území, nejde-li

o vojenské újezdy nebo o území národních parků a jejich ochranných pásem, vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů, není-li podle tohoto zákona příslušná správa národního parku nebo ministerstvo životního prostředí.

(2) Správy národních parků na území národních parků a jejich ochranných pásem, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů a Agentury, není-li podle tohoto zákona příslušné ministerstvo životního prostředí. Správa Národního parku Šumava vykonává státní správu též na území Chráněné krajinné oblasti Šumava, nejde-li o vojenský újezd Boletice a není-li podle tohoto zákona příslušné ministerstvo životního prostředí. Správy národních parků, jejich sídla a jejich správní obvody tvořené národními parky, chráněnými krajinnými oblastmi a jejich ochrannými pásmy, jsou uvedeny v příloze tohoto zákona.

(3) Agentura a správy národních parků dále v obvodu své území působnosti podle odstavců 1 a 2

- a) vydávají souhlasy k vyhrazení míst ke zneškodňování ostatních odpadů majících původ na území národních parků podle § 16 odst. 1 písm. b) a k vyhrazení míst ke zneškodňování odpadů na území chráněných krajinných oblastí podle § 26 odst. 1 písm. a),
- b) vydávají opatření obecné povahy k vyhrazení míst k táboření a rozdělávání ohňů podle § 16 odst. 1 písm. c) a návštěvní řády podle § 19 odst. 1,
- c) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k táboření a rozdělávání ohňů na území chráněných krajinných oblastí podle § 26 odst. 1 písm. b),
- d) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k vjezdu a setrvávání motorových vozidel a obytných přívěsů na území národních parků podle § 16 odst. 1 písm. d) a chráněných krajinných oblastí podle § 26 odst. 1 písm. c),
- e) vydávají souhlasy k vyhrazení míst pro pořádání a organizování hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí na území národních parků podle § 16 odst. 1 písm. e) a k vyhrazení míst pro pořádání soutěží na jízdnicích kolech na území chráněných krajinných oblastí podle § 26 odst. 3 písm. c),
- f) vydávají souhlasy k vyhrazení míst pro provozování horolezectví, létání na padácích a závěsných kluzácích a jízdu na kole na území národních parků podle § 16 odst. 1 písm. f),
- g) vydávají souhlasy k vyznačení cest na území národních parků podle § 16 odst. 2 písm. b) a národních přírodních rezervací podle § 29 písm. d),
- h) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k činnostem a k táboření a rozdělávání ohňů podle § 29 písm. f) a j),
- i) omezují nebo vylučují výkon práva myslivosti a práva rybářství v národních parcích podle § 21 a vydávají na žádost nebo z vlastního podnětu souhlasy k výkonu rybářského a mysliveckého práva na území národních přírodních rezervací podle § 30,
- j) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách ochranných pásem národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek podle § 37 odst. 1 a k činnostem a zásahům podle § 37 odst. 2,

- k) připravují ve spolupráci s ministerstvem životního prostředí plány péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a jejich ochranná pásma podle § 38 a připravují záchranné programy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 52,
- l) povolují výjimky ze zákazů u národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek podle § 43,
- m) vydávají závazné stanovisko podle § 44 odst. 1 potřebné k ohlášení stavby, vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu, stavebního povolení, rozhodnutí o změně užívání stavby, kolaudačního souhlasu, je-li spojen se změnou stavby, povolení k odstranění stavby či k provedení terénních úprav podle stavebního zákona, povolení k nakládání s vodami a k vodním dílům, povolení k některým činnostem či udělení souhlasu podle vodního zákona,
- n) vydávají souhlasy podle § 44 odst. 3 k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek,
- o) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu podle § 64.

(4) Agentura na celém území České republiky, mimo území národních parků a jejich ochranných pásem a mimo území Chráněné krajinné oblasti Šumava, a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavce 2, vydávají rozhodnutí podle § 58 odst. 3 o poskytnutí finanční náhrady za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření z prostředků státního rozpočtu.

(5) Agentura a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 dále plní úkoly odborných organizací ochrany přírody, zejména provádějí potřebné inventarizační přírodovědné průzkumy, monitoring, dokumentaci a šetření v ochraně přírody; přitom spolupracují s výzkumnými a vědeckými pracovišti a zajišťují informační a osvětovou činnost.

(6) Agentura je oprávněna k vydání nařízení pro obvod své územní působnosti podle odstavce 1, a to podle § 33 odst. 1, § 36 odst. 1, § 37 odst. 1 a § 45 odst. 1, není-li k tomu příslušné ministerstvo životního prostředí.

(7) Návrh nařízení Agentura projednává s obcemi, jejichž územního obvodu se týká. Nařízení Agentury musí být vyvěšeno na úřední desce Agentury po dobu 15 dnů. Za den vyhlášení se považuje první den vyvěšení nařízení na úřední desce. Nařízení Agentury nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho vyhlášení, pokud v něm není stanovena účinnost pozdější. V případech, kdy to vyžaduje naléhavý veřejný zájem, mohou nařízení Agentury nabýt účinnosti již dnem vyhlášení. Nařízení Agentury musí být každému přístupná na pověřených obecních úřadech a obecních úřadech v obcích, jejichž územního obvodu se týkají. Nařízení Agentura zašle do 15 dnů po vyhlášení Ministerstvu životního prostředí a do Ústředního seznamu ochrany přírody.

(8) Agentura a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 ustanovují podle § 81 odst. 1 stráž přírody z řad svých pracovníků anebo dobrovolných spolupracovníků a zajišťují strážní službu.

(9) Agentura a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 v souladu se schválenými plány péče zajišťují péči o přírodní a krajinné prostředí, ekosystémy a jejich složky. K zajištění těchto povinností jsou příslušny hospodařit s

majetkem státu, který byl na ně za tím účelem převeden podle tohoto zákona nebo podle zvláštních předpisů⁴⁰⁾. V případě pochybnosti o tom, zda se jedná o majetek potřebný pro zajištění těchto povinností, rozhodne o jeho potřebnosti ministerstvo životního prostředí.

(10) Agentura a správy národních parků vymezují a hodnotí místní a regionální systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 na území národních parků, chráněných krajinných oblastí a jejich ochranných pásem.

(11) Agentura a správy národních parků jsou v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 odvolacím orgánem proti rozhodnutím orgánů obcí vydaným podle tohoto zákona.

(12) Správy národních parků na území národních parků vykonávají působnost pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů na úseku ochrany zemědělského půdního fondu^{40a)}. Správy národních parků jsou na území národních parků a jejich ochranných pásem příslušné hospodařit s majetkem státu, který byl na ně převeden podle tohoto zákona nebo podle zvláštních předpisů⁴⁰⁾. Správy národních parků zajišťují informační a osvětovou činnost a zřizují radu národního parku podle § 20.

⁴⁰⁾ Například zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb.

^{40a)} Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.“.

39. V § 78a včetně nadpisu zní:

„§ 78a

Působnost orgánů ochrany přírody na území vojenských újezdů

(1) Na území vojenských újezdů²⁶⁾ vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny újezdní úřady²⁶⁾ v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obcí s rozšířenou působností, orgánů krajů, správ národních parků a Agentury, není-li k ní příslušné ministerstvo obrany.

(2) Ministerstvo obrany na území vojenských újezdů

- a) zpracovává ve spolupráci s ministerstvem životního prostředí prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody,
- b) zajišťuje zpracování a schvaluje plány péče o přírodní rezervace a přírodní památky a jejich ochranná pásma a zajišťuje jejich realizaci ve spolupráci s újezdními úřady podle § 38,
- c) sjednává smlouvy o ochraně území podle § 39, prohlašuje tato území za chráněná a ruší smluvní ochranu těchto území postupem podle § 45 odst. 2,
- d) vydává prováděcí právní předpisy, kterými se vyhláší nebo zruší přírodní rezervace a přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a jimiž se stanoví bližší podmínky jejich ochrany; prohlašuje území za chráněná podle § 39,

- e) předává dokumentaci zvláště nebo smluvně chráněných území do Ústředního seznamu ochrany přírody; oznamuje vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území katastrálním úřadům,
- f) uplatňuje předkupní právo státu k pozemkům podle § 61 odst. 1,
- g) spolupracuje s ostatními správními úřady při zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,
- h) vykonává státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,
- i) vydává stanoviska k územně plánovací dokumentaci jako dotčený orgán ochrany přírody z hlediska své působnosti,
- j) je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona újezdními úřady.“.

40. V § 79 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 40b a 41 zní:

„§ 79

Působnost Ministerstva životního prostředí

(1) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy ochrany přírody v České republice.

(2) Ministerstvo životního prostředí

- a) zpracovává ve spolupráci s kraji prognózy a koncepce strategie ochrany přírody v České republice,
- b) koordinuje státní vědeckovýzkumnou činnost v oboru ochrany přírody a krajiny,
- c) spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,
- d) zabezpečuje mezinárodní spolupráci České republiky v oboru ochrany přírody a krajiny,
- e) podává Komisi zprávy a informace požadované právními předpisy Evropských společenství v oblasti ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich stanovišť,
- f) vykonává vrchní státní dozor v ochraně přírody a krajiny,
- g) řídí činnost České inspekce životního prostředí, Agentury a správ národních parků a plní jiné úkoly stanovené tímto zákonem.

(3) Ministerstvo životního prostředí dále

- a) provádí vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability podle § 4 odst. 1,
- b) vydává povolení k vývozu a dovozu ohrožených rostlin a živočichů chráněných mezinárodními úmluvami podle § 5 odst. 6,
- c) rozhoduje o povolení k provozování záchranné stanice a jeho změně nebo zrušení, vede přehled záchranných stanic a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 5 odst. 7 až 10,

- d) vydává souhlasy s použitím ustanovení o zásazích proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod a stanoví přitom rozsah jejich použití v národních parcích a v národních přírodních rezervacích,
- e) zajišťuje zpracování a oznamuje a projednává záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhláší národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,
- f) vydává souhlasy k vývozu paleontologických nálezů podle § 11 odst. 3 a vydává povolení k vývozu zvláště chráněných nerostů podle § 53,
- g) vydává souhlasy ke zcizení nezastavěných pozemků ve vlastnictví státu na území přírodních rezervací a přírodních památek,
- h) zajišťuje zpracování a schvaluje plány péče o národní parky, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, chráněné krajinné oblasti a o ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťuje jejich realizaci ve spolupráci s Agenturou a se správami národních parků podle § 38,
- i) předává dokumentaci vyhlášených národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území a dále ptačích oblastí a evropsky významných lokalit do Ústředního seznamu ochrany přírody; oznamuje vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území katastrálním úřadům,
- j) oznamuje lokality, které nebyly zařazeny do evropského seznamu podle § 45a odst. 4 a vyhláší sporné lokality podle § 45b odst. 2,
- k) zajišťuje zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3, § 45e odst. 6, předává je do Ústředního seznamu ochrany přírody a zveřejňuje je prostřednictvím internetu,
- l) podává žádosti o stanovisko Evropské komisi podle § 45i odst. 10,
- m) ve spolupráci s ostatními orgány ochrany přírody, vlastníky a nájemci pozemků, občanskými sdruženími a dalšími odbornými subjekty zajišťuje a schvaluje záchranné programy podle § 52,
- n) uplatňuje předkupní právo státu k pozemkům podle § 61 odst. 1,
- o) rozhoduje v pochybnostech o tom, zda se jedná o majetek potřebný pro zajištění povinností Agentury a správ národních parků o jeho potřebnosti podle 78 odst. 8,
- p) vydává osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle § 79a odst. 2 písm. b),
- q) je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným orgány krajů v přenesené působnosti, Agenturou, správami národních parků a Českou inspekcí životního prostředí,
- r) uplatňuje stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem,
- s) zřizuje správy národních parků jako státní příspěvkové organizace^{40b)}, pokud nebyly zřízeny jiným zákonem⁴¹⁾,
- t) je oprávněno zřídit státní příspěvkovou organizaci za účelem zajištění ochrany, péče a provozu veřejnosti zpřístupněných jeskyní.

(4) Ministerstvo životního prostředí dále vydává vyhlášky, kterými se

- a) stanoví seznam typů evropských stanovišť, prioritních typů evropských stanovišť, evropsky významných druhů a prioritních evropsky významných druhů, vyskytujících se na území České republiky,
- b) stanoví podrobnosti vymezení a hodnocení systému ekologické stability a podrobnosti plánů, projektů a opatření v procesu jeho vytváření podle § 4 odst. 1,
- c) stanoví podrobnosti ochrany významných krajinných prvků podle § 4 odst. 2,
- d) stanoví velikost, popřípadě jiné charakteristiky dřevin, k jejichž kácení není třeba povolení podle § 8 odst. 3, jestliže rostou na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, které tyto pozemky užívají a podrobnosti ochrany dřevin a podmínek povolování jejich kácení podle § 8 odst. 5,
- e) stanoví podrobnosti o obsahu a rozsahu dokumentace jeskyně při jejím zjištění provozovatelem při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací podle § 10 odst. 5,
- f) vymezují zóny ochrany přírody národních parků a chráněných krajinných oblastí podle § 17 odst. 2 a § 27 odst. 2,
- g) stanoví výše poplatku podle § 24 odst. 1 a 2, okruh osob osvobozených od poplatku, vzor potvrzení o zaplacení poplatku nebo potvrzení o osvobození od poplatku a určení vybraných míst na území národního parku, na která se povinnost platit poplatek za vstup vztahuje podle § 24 odst. 3,
- h) vyhlášují národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území, a stanoví bližší podmínky jejich ochrany a dále vyhlášují nebo zrušují přírodní památky a přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma na území národních parků a jejich ochranných pásem, a stanoví bližší podmínky jejich ochrany,
- i) stanoví obsah plánů péče a postup jejich zpracování podle § 38 odst. 7, náležitosti a obsah záměru podle § 40 odst. 1, podrobnosti o vedení ústředního seznamu ochrany přírody a určuje organizační složka státu pověřená vedením ústředního seznamu podle § 42 odst. 2, podrobnosti o způsobu označení a vymezení zvláště chráněných území v terénu i mapových podkladech podle § 42 odst. 5 a bližší podmínky o způsobu označení památných stromů v terénu i mapových podkladech podle § 47 odst. 3,
- j) stanoví náležitosti obsahu smlouvy podle § 39 odst. 1, způsob označení smluvně chráněného území a smluvně chráněného území památného stromu v terénu i mapových podkladech podle § 39 odst. 2,
- k) stanoví způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu i mapových podkladech podle § 45c odst. 1, obsah a náležitosti souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3 a způsob označení ptačích oblastí v terénu i mapových podkladech podle § 45e odst. 7,
- l) stanoví rozsah požadovaného vzdělání, obsah zkoušky, podmínky prodloužení autorizace a důvody pro odnětí autorizace podle § 45i odst. 3,
- m) stanoví seznam a stupeň ohrožení zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 48, seznam zvláště chráněných nerostů podle § 51 a míst jejich přirozeného výskytu a dále bližší podmínky jejich ochrany,

- n) stanoví způsoby ověřování původu, náležitosti žádosti o osvědčení a vzor osvědčení podle § 54 odst. 11,
- o) stanoví podmínky poskytování finanční náhrady podle § 58 odst. 6, vzor uplatnění nároku, jeho náležitosti a způsob určení výše náhrady v případech, kdy není stanoven jiným předpisem,
- p) stanoví podrobnosti postupu při převodech práva hospodaření podle § 60 odst. 3 zákona,
- q) stanoví podrobnosti o přírodovědném průzkumu dotčených pozemků a biologickém hodnocení a jejich ukládání podle § 67 odst. 1,
- r) stanoví bližší podrobnosti o podmínkách poskytování příspěvku podle § 69 odst. 3 a náležitosti dohody o jeho poskytování,
- s) zajišťují podle § 74 odst. 1 úkoly vyplývající z mezinárodních závazků,
- t) stanoví podle § 81 odst. 11 podrobnosti o organizaci, úkolech a předpokladech pro výkon stráže přírody, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu stráže přírody,
- u) stanoví podrobnosti o způsobu zavedení a užívání stejnokroje a označení pracovníků ochrany přírody podle § 82 odst. 2,
- v) stanoví převod zvláště chráněných území zřízených podle zákona č. 40/1956 Sb. do kategorií podle § 90 odst. 5 až 7,
- w) zrušuje podle § 90 odst. 11 dosavadní ochranu zvláště chráněných území vyhlášených podle tohoto zákona do dne 1. března 2009 ústředními orgány státní správy.

(5) Ministerstvo životního prostředí zveřejňuje ve Věstníku ministerstva životního prostředí nařízení Agentury do 30 dnů od jejich obdržení.

bb) ^{40b)} § 54 zákona č. 219/2000 Sb., ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 476/2002 Sb., zákona č. 83/2003 Sb. a zákona č. 267/2007 Sb.

cc) ⁴¹⁾ Zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhláší Národní park České Švýcarsko, a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.“

41. § 79a včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 41a zní:

„§ 79a

Zvláštní odborná způsobilost

(1) Správní činnosti v ochraně přírody a krajiny, pokud je vykonává Agentura nebo správy národních parků, musí být zajišťovány prostřednictvím zaměstnanců, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost.

(2) Správní činnosti uvedené v odstavci 1 může výjimečně vykonávat i zaměstnanec, který nemá zvláštní odbornou způsobilost,

- a) nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k Agentuře nebo správě národního parku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo

- b) na jehož žádost nebo na žádost Agentury nebo správy národního parku vydá Ministerstvo životního prostředí doklad o vzdělání nebo jeho části získaného zaměstnancem v jiném studijním programu nebo v jiném oboru, popřípadě kurzu, pokud žadatel prokáže, že obsah a rozsah vzdělání, o jehož uznání žádá, jsou rovnocenné obsahu a rozsahu zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle odstavce 4.

(3) Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje se dokladem o vykonání zkoušky. Zaměstnanec je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností uvedených v odstavci 1 do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k Agentuře nebo správě národního parku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

(4) Zkouška zvláštní odborné způsobilosti má obecnou a zvláštní část. Obecná část zahrnuje znalost základů veřejné správy, zvláště obecných principů organizace a činnosti veřejné správy, znalost zákona o obcích, zákona o krajích a správního řádu, a schopnost aplikace těchto předpisů. Zvláštní část zahrnuje znalosti nezbytné k výkonu správních činností uvedených v odstavci 1, zvláště znalost působnosti Agentury nebo správy národního parku vztahující se k těmto činnostem, a schopnost jejich aplikace.

(5) Agentura nebo správa národního parku je povinna přihlásit zaměstnance, který vykonává správní činnosti uvedené v odstavci 1, k vykonání zkoušky do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru nebo do 3 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

(6) Provádění zkoušek o zvláštní odborné způsobilosti zabezpečuje Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a s ostatními ústředními správními úřady. O zabezpečení a průběhu zkoušky, o zkušební komisi, o dokladu o vykonání zkoušky a o řízení o námitkách platí obdobně § 22 až 26 zákona o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávních celků^{41a)}.

^{41a)} Zákon č. 312/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávních celků, ve znění pozdějších předpisů.“

42. Poznámka pod čarou č. 41b) se zrušuje.

43. V § 80 odst. 3 se v celém textu odstavce 3 slova „nebo správa“ nahrazují slovy „, Agentura nebo správa národního parku“.

44. V § 81 odst. 9 se slova „, třetí a čtvrté“ nahrazují slovy „, až páté“.

45. V § 88a se ve větě první slova „nebo správou“ nahrazují slovy „, správou národního parku nebo Agenturou“ a ve větě čtvrté se za slova „uložených správou“ vkládají slova „, národního parku, Agenturou“.

46. V § 90 odstavce 1 a 2 včetně poznámky pod čarou č. 43b) znějí:

„(1) Souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona k plánům a politikám, které nejsou schvalovány ve správním řízení, se též nevydávají ve správním řízení. Souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu. Odkladný účinek odvolání je vyloučen v případě rozhodnutí o zřízení přechodně chráněné plochy podle § 13, omezení a zákazu činnosti podle § 66 a odebrání rostlin a živočichů podle § 89.

(2) Ustanovení § 4 odst. 2, § 6, 7, 8, 12, 63 a 70 se nevztahují na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu,^{43b)} zejména z důvodu výcviku nebo cvičení ozbrojených sil anebo bezpečnostních sborů. Případné poškozování přírody z důvodu obrany státu v těchto případech nesmí překročit nezbytně nutnou míru. Bude-li docházet k poškozování přírody z důvodů zajišťování obrany nebo bezpečnosti státu, zejména z důvodu výcviku nebo cvičení ozbrojených sil anebo ozbrojených bezpečnostních sborů, Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra v součinnosti s ministerstvem životního prostředí zabezpečí, aby stupeň poškození přírody nepřekročil nezbytně nutnou míru.“.

^{43b)} Zákon č. 222/1999 Sb.

CELEX: 31992L0043

47. V § 90 odst. 13 se slova „, § 12 a § 49 odst. 1“ nahrazují slovy „a § 12“.

CELEX: 31992L0043

48. V § 90 se doplňují odstavce 15 až 17, které znějí:

„(15) Činnosti zakázané nebo omezené bližšími ochrannými podmínkami uvedenými v právních předpisech, kterými byly vyhlášeny národní parky, chráněné krajinné oblasti, státní přírodní rezervace, chráněné přírodní výtvořy, chráněné přírodní památky, chráněná naleziště, chráněné parky a zahrady a chráněné studijní plochy a jejich ochranná pásma podle zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody, se nadále považují za činnosti vázané na souhlas orgánu ochrany přírody podle § 44 odst. 3.

(16) V řízeních podle jiných právních předpisů, v nichž mohou být dotčeny zájmy chráněné tímto zákonem, jsou orgány ochrany přírody dotčenými orgány.

(17) Zákazy vstupu a vjezdu stanovené tímto zákonem se nevztahují na pracovníky orgánů ochrany přírody, správ národních parků a strážce ochrany přírody při plnění povinností plynoucích z tohoto zákona.“.

49. Příloha k zákonu zní:

„Správy národních parků, jejich sídla a jejich správní obvody, tvořené národními parky, chráněnými krajinnými oblastmi a jejich ochrannými pásmy, podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona:

Národní parky:

Název správy	Sídlo správy	Správní obvod	Zřizovací právní předpis
Správa Národního parku Šumava	Vimperk	Národní park Šumava	nařízení vlády ČR č. 163/1991 Sb.
Správa Národního parku Šumava	Vimperk	Chráněná krajinná oblast Šumava	výnos MK č.j. 53855/1963
Správa Národního parku Podyjí	Znojmo	Národní park Podyjí a jeho ochranné pásmo	nařízení vlády ČR č. 164/1991 Sb.

Správa Krkonošského národního parku	Vrchlabí	Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo	nařízení vlády ČR č. 165/1991 Sb.
Správa Národního parku České Švýcarsko	Krásná Lípa	Národní park České Švýcarsko	zákon č. 161/1999 Sb.

“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Přírodní památky nebo přírodní rezervace vyhlášené na území národních parků nebo jejich ochranných pásem podle dosavadních právních předpisů může Ministerstvo životního prostředí zrušit prováděcím právním předpisem.
2. Řízení zahájená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou případů uvedených v bodech 3 a 4.
3. Řízení zahájená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 43 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí orgán ochrany přírody příslušný podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přičemž lhůty pro vydání rozhodnutí, jejichž běh započal, běží ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona znovu.
4. Řízení zahájená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 58 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přičemž lhůty pro vydání rozhodnutí běží ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
5. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, organizační složka státu zřízená Ministerstvem životního prostředí, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stává Agenturou ochrany přírody a krajiny podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
6. Správy chráněných krajinných oblastí jako orgány ochrany přírody vykonávající státní správu podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají.
7. Řízení zahájené správou chráněné krajinné oblasti přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené dokončí Agentura ochrany přírody a krajiny.
8. Výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů k České republice, jakož i výkon dalších práv a povinností České republiky, vážících se k Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přechází dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Agenturu ochrany přírody a krajiny.
9. Příslušnost hospodařit s majetkem České republiky, vážící se k Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přechází dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Agenturu ochrany přírody a krajiny.
10. Nařízení nebo vyhlášky správ národních parků, vydané podle § 19 a 24 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývají platnosti uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

11. Nařízení správ národních parků, vydaná podle § 78 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, k omezení vstupu z důvodů ochrany přírody podle § 64 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývají platnosti uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud v nich není stanovena doba platnosti kratší.
12. Na území hlavního města Prahy vykonávají úřady městských částí státní správu v ochraně přírody v rozsahu svěřeném obecním úřadům podle § 76 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, po dobu jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Zmocňovací ustanovení

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jak vyplývá ze zákonů a z nálezu Ústavního soudu jej měnících.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko

Čl. IV

Zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odstavec 4 se slovo „ministerstvo“ nahrazuje slovem „Správa“.
2. V § 4 se odstavec 3 zrušuje.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 2009.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

V souvislosti s členstvím České republiky v Evropské unii byla v roce 2004 přijata novela základního právního předpisu na úseku ochrany přírody a krajiny - zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Zákon č. 218/2004 Sb. provedl transpozici právních předpisů Evropských společenství na úseku ochrany přírody a krajiny. Jednalo se především o směrnici Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků (dále jen „směrnice o ptácích“) a o směrnici Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „směrnice o stanovištích“).

Předkládaný návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů byl zpracován z těchto důvodů:

1. Dne 7. března 2006 informovala Evropská komise Českou republiku o záměru zahájit řízení pro porušení Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“) podle čl. 226 Smlouvy. Podle názoru Evropské komise Česká republika nesprávně či neúplně provedla ustanovení čl. 2, čl. 4 odst. 2, čl. 4 odst. 4 věta druhá, čl. 6 odst. 1, čl. 7 odst. 1, čl. 7 odst. 3 (spolu s přílohou II/2), čl. 9 odst. 1, čl. 10 (spolu s přílohou V) a čl. 11 směrnice o ptácích a čl. 7 směrnice o stanovištích (spolu s čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích, pokud jde o území označené podle čl. 4 odst. 1 nebo 2 směrnice o ptácích). Dopisem č.j. K(2006) 1427 bylo poté doručeno České republice formální upozornění týkající se zahájení řízení o porušení Smlouvy pod č. 2006/2130.
2. Dopisem č.j. K(2006) 2651 bylo dne 4. července 2006 doručeno České republice formální upozornění týkající se zahájení řízení o porušení Smlouvy podle čl. 226 pod č. 2006/2143. Komise Evropských společenství v tomto formálním upozornění namítá, že Česká republika zcela anebo řádně neprovedla ustanovení čl. 6 odst. 3 a 4, čl. 12 odst. 1 a 2 spolu s přílohou IV a), čl. 12 odst. 4, čl. 13 spolu s přílohou IV b), čl. 14, čl. 15 spolu s třináctou odrážkou přílohy VI a), Savci, a čl. 16 odst. 1 směrnice o stanovištích. V obou zahájených řízeních se namítá, že nedostatečnou transpozicí předmětných směrnic Česká republika nesplnila své povinnosti vyplývající z uvedených ustanovení. V řadě případů Česká republika uznala nedostatečnou transpozici těchto směrnic.
3. Na přelomu roku 2004 a 2005 se pod vedením Úřadu vlády - místopředsedy vlády pro ekonomiku, rozběhl projekt, jehož výsledkem mělo být zjednodušování podnikatelského prostředí (včetně environmentálních požadavků) a odstraňování administrativních zátěží podnikatelů. K tomuto projektu pod názvem „Identifikace

problémových oblastí vybraných právních předpisů k ochraně životního prostředí ve vztahu k výrobní a podnikatelské sféře, včetně návrhů opatření“ (dále jen „Identifikace problémových oblastí“) byly, na základě dohody mezi místopředsedou vlády pro ekonomiku a ministrem životního prostředí, vytvořeny pod záštitou Úřadu vlády expertní skupiny, a to pro ovzduší, vodu, odpady/obaly, EIA/SEA a přírodu a k nim se přiřadila i již fungující poradní skupina k novele zákona o IPPC. Diskuse v expertních skupinách probíhala za účasti ministerstev, hospodářských a sociálních partnerů včetně nevládních ekologických organizací. V rámci expertních skupin byly posouzeny všechny vznesené podněty

a přijaty závěry, které byly promítnuty do materiálu projednaného vládou dne 2. listopadu 2005. Úkoly k řešení a opatření, na nichž se tři resorty dohodly, byly podle termínu plnění rozčleněny do tří skupin: termín A – 4 měsíce, termín B – 1 rok, termín C – 4 roky. Materiál prošel jako konsensuální a bylo přijato usnesení vlády č. 1401, které uložilo dotčeným ministrům realizovat opatření uvedená v materiálu. Tato opatření jsou rovněž součástí navrhované novely zákona.

4. Další úkoly v tomto smyslu byly uloženy Ministerstvu životního prostředí usnesením vlády České republiky č. 1325 z 22. listopadu 2006 v souvislosti s materiálem nazvaným „Souhrnná analýza kompetencí vykonávaných orgány územních samosprávných celků“, kterou vypracovalo Ministerstvo vnitra na základě usnesení vlády České republiky ze dne 17. března 2004 č. 238.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Změny navržené v předkládaném návrhu zákona primárně vycházejí z výše uvedených materiálů a dohod a jsou nezbytné především k dosažení souladu právního řádu České republiky s právními předpisy Evropských společenství a dále ke splnění úkolů uložených vládou České republiky Ministerstvu životního prostředí. Závazek České republiky harmonizovat české právní předpisy na úseku ochrany přírody s právem Evropských společenství vyplývá z Evropské dohody o přidružení uveřejněné pod č. 7/1995 Sb. (čl. 69 a čl. 81 bod 3). V případě, že by nedošlo ke změnám v zákoně, které požaduje Evropská komise, bude ve věci rozhodovat Evropský soudní dvůr a České republice hrozí ze strany Evropských společenství přísné sankce. Hlavním cílem navrhovaného zákona je tedy odstranění vad české transpozice směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích a splnění úkolů uložených vládou České republiky. Kromě úplné transpozice uvedených právních předpisů Evropských společenství je předmětem novely změna některých ustanovení, které je nutné upravit s ohledem na komplikace, které vyvstaly v aplikační praxi v souvislosti s jejich výkladem. Jedná se tedy zejména o zpřesnění dikce zákona a přizpůsobení právní úpravy požadavkům funkční praxe a uvedení do souladu s platnou právní úpravou, především s novým správním řádem.

V předkládaném návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, se navrhuje následující zásadní změny:

- upřesnění některých definic (§ 3 odst. 1)
- specifikace oprávnění podle zvláštních zákonů pro účely kácení dřevin rostoucích mimo les na oznámení (§ 8 odst. 2 zákona)
- zpřesnění postupu při vyhlásování zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem; zavádí se odlišný režim pro vyhlásování maloplošných zvláště chráněných území (národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních

- přírodních památek, přírodních památek) a velkoplošných chráněných území (národních parků a chráněných krajinných oblastí) (§ 40)**
- **převedení kompetence k vydávání výjimek ze zákazů ve zvláště chráněných územích (§ 43)**
 - **úprava ustanovení, kterými se transponují předpisy ES (§ 5a, § 45a až 45i, § 56, § 90)**
 - **úprava ustanovení upravující postup při evidenci a vydávání osvědčení pro živočichy odchované v lidské péči (§ 54)**
 - **úprava kompetencí orgánů ochrany přírody s ohledem na požadavek snížení administrativní zátěže podnikatelů a zjednodušení vůči právníkům i fyzickým osobám (§ 75 až 79a)**
 - **právní zakotvení postavení Agentury ochrany přírody a krajiny jako správního úřadu zastřešujícího správy chráněných krajinných oblastí (§ 78)**

Upřesnění některých definic

Navrhuje se úprava stěžejní definice zákona, a to definice volně žijícího živočicha. Současná definice pojmu „volně žijící živočich“ je nepřehledná a vybočuje z rámce ostatních definic, jež vycházejí především z věcné a odborné charakteristiky jednotlivých pojmů ve vztahu k účelu zákona. Současná definice v sobě nesystémově obsahuje také definici jedince v přímé péči člověka. Navržená definice zpřesňuje pojem v souladu s požadavky praxe a respektuje obdobné definice v jiných předpisech. V souvislosti s definicí volně žijícího živočicha se navrhuje nová definice živočicha odchovaného v lidské péči. V návaznosti na úpravu hmotněprávních ustanovení zákona se navrhuje také zpřesnění definice soustavy Natura 2000.

Kácení dřevin na oznámení

Cílem navrhované úpravy je důsledně specifikovat ta zvláštní oprávnění, při jejichž realizaci není nutné při provádění kácení žádat o povolení, ale postačí oznámení. V poslední době dochází ke zneužívání rozsahu zvláštního oprávnění za účelem rozsáhlého kácení dřevin, které však nemá faktické opodstatnění. Pokud dojde ke střetu zájmů, lze je nejlépe vypořádat v rámci správního řízení.

Proces vyhlásování zvláště chráněných území

Navrhovaná úprava mění postup při vyhlásování zvláště chráněných území, jejich ochranných pásem nebo zón ochrany národních parků a chráněných krajinných oblastí. Oproti dosavadní úpravě se odlišuje proces projednávání návrhu na vyhlášení národního parku, chráněné krajinné oblasti, jejich ochranných pásem a zón – návrh na vyhlášení se oznámí stanoveným postupem (individuálně u maloplošných, veřejnou vyhláškou u velkoplošných ZCHÚ). Připomínky se u všech kategorií ZCHÚ oproti dosavadní právní úpravě projednávají a vypořádávají postupem, který není správním řízením. V případě NP a CHKO o uplatněných námitkách sepíše Ministerstvo životního protokol. Cílem je dosáhnout efektivního procesu a snížení jeho stávající finanční náročnosti.

Kompetence k vydávání výjimek ze zákazů ve zvláště chráněných územích

Současná právní úprava procesu vydávání výjimek ze zákazů ve zvláště chráněných územích je řešena nestandardně a není vyhovující. Kompetentním orgánem je podle stávající právní úpravy vláda, která však vydává výjimky usnesením na základě podkladů připravovaných ministerstvem. Výjimky jsou v praxi vydávány mimo správní řízení, na

procesu není zajištěna účast veřejnosti. Navrhuje se převedení kompetence na odborně způsobilé orgány a do režimu standardního správního řízení, přičemž v případě vzniku rozporu bude v konečné fázi rozhodovat vláda postupem podle § 136 odst. 6 správního řádu.

Transpoziční ustanovení

Navrhovaná právní úprava si klade za cíl napravit nedostatky nesprávně nebo neúplně provedené implementace požadavků směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích. Konkrétně se jedná o ustanovení § 3, § 5a, § 45a, § 45b, § 45c, § 45h, § 45i, § 49 a § 56.

Evidence a osvědčení pro živočichy odchované v lidské péči

Ustanovení § 54 se navrhuje změnit z důvodu nového vymezení pojmu „živočich odchovaný v lidské péči“ a zároveň z důvodu naplnění jeho účelu - regulace vypouštění živočichů uměle odchovaných (možnost ohrožení genofundu volně žijící populace).

Úprava kompetencí orgánů ochrany přírody

Cílem této úpravy je zjednodušení systému kompetencí v ochraně přírody a krajiny, koncentrace rozhodování tak, aby v jednom správním obvodu byl věcně příslušný jen jeden orgán ochrany přírody. Návrh směřuje k decentralizaci rozhodovací kompetence tak, aby ústřední orgán státní správy nerozhodoval v první instanci. Snahou je nahradit současný výčet kompetencí úplným výčtem v návaznosti na hmotně právní ustanovení zákona. Novela zde vychází z požadavků materiálu Identifikace problémových oblastí a Souhrnné analýzy kompetencí vykonávaných orgány územních samosprávných celků.

Agentura ochrany přírody a krajiny jako správní úřad

Významnou změnou přispívající ke zjednodušení státní správy v ochraně přírody a krajiny je transformace Agentury ochrany přírody a krajiny, která bude ode dne účinnosti tohoto zákona orgánem státní správy. Agentura má být zastřešujícím orgánem státní správy pro správy chráněných krajinných oblastí. Zastřešující funkci vykonává vedle své odborné působnosti už v současné době.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnost s akty práva Evropské unie

Předkládaná novela je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh je v souladu s mezinárodními úmluvami, jimiž je Česká republika vázána a neporušuje zásadu rovnosti mužů a žen.

Předkládaná novela zákona transponuje požadavky následujících předpisů ES:

- 1) směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků
- 2) směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí

I. Návrh variant řešení

1. Nulová varianta

2. Novela zákona

Dotčené subjekty

Věřejný sektor

- vláda ČR,
- ministerstva (především Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“ a Ministerstvo obrany – dále jen „MO“),
- resortní organizace MŽP [Česká inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“), Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (dále také „AOPK ČR“), správy národních parků a chráněných krajinných oblastí („dále také správy NP a CHKO“)],
- krajské úřady (dále také „KÚ“),
- obecní úřady (dále také „OÚ“),
- pověřen obecní úřady (dále také „POÚ“)
- úřady obcí s rozšířenou působností (dále také „ORP“),
- instituce výzkumu a vývoje, zájmové spolky a jiná občanská sdružení.

Podnikatelský a soukromý sektor

-chovatelé a dovozci zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin

Domácnosti

-zjednodušení vyřizování některých povolení, souhlasů a výjimek

II. Vyhodnocení nákladů a přínosů

1. Nulová varianta

„Nulová varianta“, tedy zachování stávajícího stavu, by znamenala vystavení ČR riziku sankcí ze strany Evropského soudního dvora za porušení závazků vyplývajících ze Smlouvy o ES. Shledá-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nesprávně implementoval evropské právo a následně nezjednal nápravu závadného stavu, může mu uložit zaplacení paušální částky nebo penále ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem. To znamená, že v konečném důsledku se uvedená legislativa implementovat musí. Navíc použití nulové varianty by znamenalo ponechání některých dalších legislativních nedostatků, které mají být novelou odstraněny.

2. Novela zákona

Dopady na státní a veřejný sektor

Změna kompetencí, jak je navržena v novele, umožní tím, že věcně související kompetence přesune na jeden orgán ochrany přírody, slučování správních řízení vedených v jedné věci, což bude mít za následek rychlejší a transparentnější průběh řízení (např. na území ZCHÚ a jeho ochranného pásma bude nově příslušný vždy jen jeden správní orgán, k udělování druhových výjimek bude pro všechny kategorie zvláště chráněných druhů příslušný rovněž jen jeden správní orgán).

Vedení správního řízení se také přenáší na nižší úroveň státní správy a tudíž blíže k dotčeným osobám. V souladu se zásadami reformy veřejné správy je navrženo odstranění prvoinstančního rozhodování z MŽP a jeho přesunutí na orgány, které jsou k tomu odborně i kapacitně vybavené a mají procesní zkušenost s tímto typem rozhodování. Dojde tedy k přesunu kompetencí z MŽP, kterému se tak otevře prostor pro naplňování zákonných požadavků v oblasti metodické, koncepční a dozorové činnosti, zejména na KÚ, Agenturu ochrany přírody a krajiny (Agentura) a Správy NP.

V novele dochází ke změně § 43 a přesun rozhodování o udělování výjimek z vlády ČR na Agenturu, Správy NP a KÚ dle kategorie chráněného území (viz tab.1 a 2).

Tab.1. Struktura žádostí o výjimku ze zákazů dle §43 zákona č. 114/1992 Sb.

žádosti o udělení výjimky ze zákazu		po přijetí novely budou řešit
na území NP a CHKO Šumava	cca 25%	správy NP
na území ostatních CHKO, NPR, NPP	cca 60%	správy CHKO
na území PR a PP	10 - 15%	KÚ

Zdroj: MŽP

Tab. 2. Počet žádostí o výjimku ze zákazů dle § 43 zákona č. 114/1992 Sb.

Rok	2004	2005	2006	2007	I-II 2008
Počet žádostí	221	526	429	475	104

Zdroj: MŽP

Cílem je zajištění rozhodování o výjimkách blíže subjektům, jichž se týká (plně v souladu s principem subsidiarity). Nárůst agendy správ v této oblasti nebude zásadní, neboť za současné právní úpravy stejně zpracovávají pro vládu ČR návrhy usnesení vlády a musí tedy podniknout identické kroky, jako kdyby o výjimkách samy rozhodovaly. Lze očekávat určitý nárůst druhoinstančního rozhodování na MŽP, kvantifikace je ovšem obtížná. Personální ani finanční dopady se neočekávají.

Novela přesouvá kompetence orgánů ochrany přírody u objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy (tj. na pozemku v majetku České republiky a ve správě resortu Ministerstva obrany, § 29 a násl. zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky) z MŽP na KÚ, čímž dojde k mírnému navýšení byrokratické zátěže KÚ.

Novelou dojde k mírnému zvýšení byrokratické zátěže MŽP, z důvodů nově zaváděných kompetencí. Přehled těchto kompetencí uvádí příloha III.

Podle novely nastává změna v působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Zejména dochází k převodu některých kompetencí z KÚ a OÚ. Přesný přehled změn v kompetencích včetně určení, zda se jedná o nové kompetence či převod z jiných orgánů ochrany přírody je uveden v příloze III. Pravděpodobně největší agendou převáděnou z OÚ je přijímání oznámení o kácení dřevin a rozhodování o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin. Tato změna je prováděna v zájmu zkvalitnění výkonu státní správy v oblasti ochrany dřevin.

Pro nově zaváděné kompetence ORP bude třeba na obecních úřadech zvýšení pracovního úvazku o 0,75 pracovníka, s čímž jsou spojeny celkové náklady 435 297 Kč, z čehož jsou mzdové náklady ve výši 269 438 Kč, režijní náklady 115 859 Kč a jednorázové náklady 50 tis. Kč (viz. příloha IV). Jednorázové náklady však mohou být i několikanásobně vyšší, neboť bude nutné pro některé obecní úřady ORP také zakoupit automobil (v závislosti na vybavenosti). Automobil je spojen s výše zmíněnou kompetencí rozhodování o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin.

Návrh zrušuje speciální právní úpravu rozdělení kompetencí mezi úřady městských částí a magistráty statutárních měst, především pak hlavního města Prahy. Rozdělení kompetencí bude upraveno ve statutu hlavního města. Lze očekávat, že Magistrát hl. m. Prahy změní statut hlavního města a dojde k přerozdělení kompetencí tak, aby odpovídaly současnému stavu. Toto ustanovení tedy pravděpodobně nebude mít na Magistrát hl. m. Prahy žádný dopad. Aby nedošlo k nadbytečné byrokratické zátěži Magistrátu hl. m. Prahy do doby, než dojde ke změně statutu hl. m. Prahy, stanoví se přechodná doba 1 roku, po kterou bude platit dosavadní právní úprava, a to i po nabytí účinnosti tohoto zákona. V případě, že by nebyla situace řešena přechodným ustanovením, hrozila by nadbytečná byrokratická zátěž zejména při výkonu kompetence podle § 76 odst. 1 písm. a) – povolování kácení dřevin rostoucích mimo les.

Pro POÚ návrh rozšiřuje stávající kompetenci vyhlásování památných stromů a jejich ochranných pásem a zajišťování popř. rušení jejich ochrany o další činnosti související s památnými stromy (viz. příloha III.). Lze však očekávat, že v souvislosti s rozšířením této kompetence nedojde ke zvýšení byrokratické zátěže, neboť souvisí s ochranou památných stromů prováděnou již v současnosti podle platného znění zákona.

Návrh dále mění formu vydávání návštěvních řádů NP a omezování vstupu z nařízení správ NP na opatření obecné povahy. Tato změna formy dle správního řádu bude pro správy NP, které návštěvní řády NP a omezování vstupu vydávají, znamenat zanedbatelný nárůst byrokratické zátěže (návrh se bude projednávat se všemi dotčenými subjekty, zatímco nyní se dle zákona projednává pouze s dotčenými obcemi, avšak v praxi se obvykle projednává také se všemi dotčenými subjekty).

Návrh také ruší kompetenci správ NP na vydávání nařízení, kterým se stanovují poplatky v NP (podle § 24 odst. 3) a tuto kompetenci přesouvá na MŽP, které bude stanovovat poplatky v NP formou vyhlášky.

Dle návrhu se AOPK ČR transformuje na Agenturu ochrany přírody a krajiny (Agentura), která bude správním úřadem. Na její zřízení nebudou žádné finanční ani personální

požadavky, neboť kopíruje současný stav, kdy AOPK ČR funguje jako organizační složka státu zřízená ministerstvem a správy CHKO jsou jejími vnitřními organizačními jednotkami.

Shrnutí nejdůležitějších změn v kompetencích

- výkon státní správy v ochraně přírody v NP budou vykonávat jednotlivé **správy**
- výkon státní správy v ochraně přírody v CHKO, NPR (národních přírodních rezervacích) a NPP (národních přírodních památkách) bude vykonávat **Agentura**
- výkon státní správy v ochraně přírody v PP (přírodních památkách), PR (přírodních rezervacích) a na ostatním území státu budou vykonávat **kraje**
- výkon státní správy v ochraně přírody mimo CHKO, NP, NPR, NPP, PP a PR budou vykonávat **ORP, POÚ a OÚ**
- výkon státní správy v ochraně přírody ve vojenských újezdech zajišťuje nadále Ministerstvo obrany, resp. **újezdní úřady**
- výkon státní správy na území některých ptačích oblastí přechází ze správ na KÚ
- ustanovování strážce přírody přechází z KÚ na ORP
- udělování výjimek ze zákazů dle § 43 přechází z vlády ČR na správy, Agenturu a KÚ (celkem cca 500 žádostí ročně)
- přijímání oznámení o kácení dřevin a rozhodování o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin z OÚ na ORP
- vydávání osvědčení pro ptáky odchované v lidské péči, kteří nejsou zvláště chráněni, přechází z KÚ na ORP
- povolování výjimek ze zákazů pro zvláště chráněné druhy živočichů pro kategorie kriticky a silně ohrožení přecházejí ze správ CHKO na KÚ
- výkon státní správy na území hlavního města Prahy a jeho rozdělení mezi magistrát a úřady městských částí bude vypuštěno zákonné ustanovení s odkazem na Statut hl. m. Prahy.

Přesný přehled všech nových nebo převáděných kompetencí z jednotlivých orgánů státní a veřejné správy je uveden v příloze III.

Novela upravuje postup při vyhlášení zvláště chráněných územích (dále také „ZCHÚ“). Návrh na vyhlášení NP a CHKO bude ministerstvo zveřejňovat pouze na portálu veřejné správy narozdíl od současného písemného informování jednotlivých dotčených vlastníků nemovitostí. Tím dojde zejména k velké časové i finanční úspoře. Vlastnická práva vlastníků nebudou dotčena, i když se jim do určité míry sníží komfort. Zároveň dojde ke snížení administrativní zátěže, a tím i k další finanční úspoře, neboť orgány ochrany přírody budou připomínky vlastníků, obcí a krajů, které k návrhu na vyhlášení ZCHÚ uplatnili, vypořádávat a projednávat postupem mimo správní řízení. U NP a CHKO bude ministerstvo o projednání připomínek sepisovat protokol. Podle platné právní úpravy se námitky vznesené proti návrhu na vyhlášení ZCHÚ vypořádávají ve správním řízení a o jednotlivých námitkách je nutné vydat správní rozhodnutí.

V současně platném znění zákona evropsky významné lokality (EVL) musí do 6 let od schválení tzv. evropských seznamů být vyhlášeny jako ZCHÚ v některé z kategorií předepsaných v § 14 zákona. Z celkem 877 EVL, zařazených do národního seznamu nařízeními vlády č. 132/2005 Sb. a 301/2007 Sb., zhruba 670 není v překryvu či se jen zčásti překrývají s existujícími ZCHÚ. Znamená to, že tyto EVL budou muset být vyhlášeny. Avšak v § 45c nastává výrazná změna, díky níž nebude nutné vyhlášovat zhruba 50 % EVL z uvedeného počtu 670. Na tyto EVL se bude vztahovat režim tzv. základní ochrany. Základní ochrana je upravena v § 45c odst. 2 návrhu zákona a spočívá ve stanovení základní ochranné

podmínky pro EVL – tzn. jsou chráněny před poškozováním a ničením, využívají se pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo zničení předmětu ochrany.

Lze proto odhadnout, že přijetím této novely by mohlo dojít k úspoře zhruba 168 mil. Kč na geodetické práce a zhruba 11 mil. Kč na zpracování plánu péče (viz příloha II). Přijetí nové úpravy tedy bude znamenat úsporu prostředků z veřejných rozpočtů ve výši zhruba 180 mil. Kč, a to při dodržení všech závazků, vyžadovaných legislativou ES.

Vybrané statistické údaje o chráněných územích jsou uvedeny v Příloze I včetně počtu chráněných území jednotlivých kategorií v krajích ČR. NP a CHKO zabírají celkem 15,34 %, ostatní ZCHÚ 1,21 % a lokality Natury 2000 13,3 % rozlohy ČR, přičemž území jednotlivých chráněných území se výrazně překrývají; celkem pokrývají všechna tato území 20 % rozlohy ČR.

Dopady na podnikatelský, soukromý sektor a domácnosti

Na základě výtky Evropské komise se odstraňuje výjimka pro lesní hospodářské plány (LHP) a lesní hospodářské osnovy (LHO), které dosud nepodléhaly posouzení vlivů na EVL a ptačí oblasti (PO). Zavádí se nový proces hodnocení důsledků pro EVL a PO, který je vymezen v nově navrhovaném § 4 odstavci 4. Hodnocení důsledků pro EVL a PO je prováděno v rámci vydávání závazného stanoviska podle § 4 odst. 3, kde se posuzují LHP a LHO z hlediska zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. Souhlasné závazné stanovisko bude možné vydat jen v případech, kdy kromě zájmů chráněných zákonem je možné vyloučit vliv na EVL a PO. Závazné stanovisko podle § 4 odst. 4 a na proces posuzování LHP a LHO se nebude vztahovat zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP. Tato úprava je pozitivní především pro vlastníky lesů. Tímto ustanovením se sice rozšiřují náležitosti, které je nutné posoudit před vydáním závazného stanoviska, avšak v konečném důsledku se pravděpodobně mírně sníží byrokratická zátěž KÚ, neboť dojde ke spojení dvou procesů (podle § 4 odst. 3 a podle § 45 i) do jednoho. Je odhadováno, že ročně bude vydáno okolo 9 tis. závazných stanovisek, která nahradí stanovisko k LHP a LHO podle § 45i.

Novela přináší zjednodušení a zpřehlednění některých zákonných postupů a kompetencí a lze tudíž očekávat její pozitivní dopad na podnikatele i jednotlivce díky zjednodušení vyřizování některých povolení, souhlasů a výjimek.

Změna § 54 upravuje postup při vydávání osvědčení pro živočichy odchované v lidské péči a týká se chovatelů těchto živočichů a také obchodníků se zvláště chráněnými druhy. Dojde ke zpřesnění postupů a posílení právní jistoty držitelů zvláště chráněných živočichů (přesné určení lhůt, povinnost vydat osvědčení, možnost vydání osvědčení pro živočicha dovezeného ze zahraničí, stanovení způsobu značení).

Chovatelé a obchodníci se zvláště chráněnými druhy živočichů budou k žádosti o vydání osvědčení, dokládajícího původ takovéhoho živočicha odchovaného v lidské péči, předkládat orgánu ochrany přírody doklady, které zákonný původ prokáží. Pro držitele zmíněných živočichů bude z této povinnosti vyplývat mírné navýšení administrativní zátěže.

V současně platném znění zákona byl při pochybnosti o zákonném původu živočicha prováděn test paternity, který hradil držitel živočicha. Cena tohoto testu je zhruba 1 500 Kč

(při prokazování původu však musí být provedeny minimálně 2 testy - testovaného živočicha a jednoho z rodičů). Novela povinnost ověření zákonného původu živočicha v případě pochybností ponechává, ale změna nastává v hrazení nákladů na ověření původu, kdy pokud se prokáže zákonný původ, nebude náklady na provádění testu hradit držitel, ale orgán ochrany přírody. Náklady orgánu ochrany přírody však nebudou významné. Podle informací ČIŽP je ročně při kontrolách zjištěno jen několik málo případů (v řádu několika málo desítek - cca 20-30), u nichž je tato pochybnost a je tudíž nutné provést test paternity na prokázání původu živočicha.

III. Návrh řešení

Navrhovaná novela přináší především změnu kompetencí v oblasti ochrany přírody. Proto se dotkne především veřejné správy. Soukromá a podnikatelská sféra budou změnou kompetencí dotčeny minimálně a spíše v pozitivním směru.

Změna kompetencí, jak je navržena v novele, umožní slučování správních řízení vedených v jedné věci, což bude mít za následek rychlejší a transparentnější průběh řízení, neboť se navrhuje, aby k rozhodování v jednom území byl příslušný vždy jeden orgán ochrany přírody. Přenáší také, plně v souladu s principem subsidiarity, vedení řízení na nižší úroveň státní správy a tudíž blíže k dotčeným osobám. Výsledkem bude snížení časových i finančních nároků na dotčené osoby.

Podle novely nastává výrazná změna v působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Zejména dochází k převodu některých kompetencí z KÚ a OÚ. Pro nově zaváděné kompetence ORP bude třeba na obecních úřadech zvýšení pracovního úvazku o 0,75 pracovníka, s čímž jsou spojeny celkové náklady 435 297 Kč, z čehož jsou mzdové náklady ve výši 269 438 Kč, režijní náklady 115 859 Kč a jednorázové náklady 50 tis. Kč. Jednorázové náklady však mohou být i několikanásobně vyšší, neboť bude dále nutné pro některé obecní úřady ORP zakoupit automobil (v závislosti na vybavenosti). Ten je spojen s novou kompetencí rozhodování o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin, který byl v současně platném znění zákona plně v kompetenci místních OÚ.

AOPK ČR se transformuje na Agenturu ochrany přírody a krajiny, která bude správním úřadem. Na jeho zřízení nebudou žádné finanční ani personální požadavky, neboť kopíruje současný stav, kdy AOPK ČR funguje jako organizační složka státu zřízená ministerstvem a správy CHKO jsou jejími vnitřními organizačními jednotkami.

Novela upravuje postup při vyhlášení zvláště chráněných území. U NP a CHKO návrh na vyhlášení bude ministerstvo zveřejňovat pouze na portálu veřejné správy. Změnu prodělá zejména proces vypořádání námitek k návrhu na vyhlášení ZCHÚ. Tím dojde k velké časové a finanční úspoře a ke snížení byrokratické zátěže.

Novelou se také omezí počet EVL vyhlášených v režimu ZCHÚ, což přinese podstatné snížení nákladů spojených s procesem vyhlášení. Přijetí nové úpravy tedy bude znamenat úsporu prostředků z veřejných rozpočtů ve výši zhruba 180 mil. Kč, a to při dodržení všech závazků, vyžadovaných legislativou ES.

Novela přináší zjednodušení a zpřehlednění některých zákonných postupů a kompetencí a lze tudíž očekávat její pozitivní dopad na podnikatele i jednotlivce díky zjednodušení vyřizování

některých povolení, souhlasů a výjimek. Dojde ke zpřesnění postupů a posílení právní jistoty držitelů zvláště chráněných živočichů. Na druhou stranu pro držitele zvláště chráněných živočichů bude z novely vyplývat mírné navýšení administrativní zátěže, neboť budou muset k žádosti o vydání osvědčení, dokládajícího původ živočicha odchovaného v lidské péči, předkládat doklady prokazující zákonný původ živočicha.

Příloha I

Tabulka 1

Počet a rozloha zvláště chráněných území v ČR

	NP	CHKO	NPR	NPP	PR	PP
Počet (k 31.12. 2005)	4	25	112	104	779	1 193
Výměra (v km ²)	1 194,9	10 867,4	287,2	28,2	369,0	274,1
% rozlohy ČR	1,51	13,77	0,36	0,03	0,46	0,34

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2008

Tabulka 2

Statistika evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v ČR

Rozloha ČR (ha)	7 886 739
Počet evropsky významných lokalit (EVL)	863
Rozloha všech evropsky významných lokalit (ha)	724 412
Zastoupení evropsky významných lokalit (%)	9,2
Počet ptačích oblastí	38
Rozloha ptačích oblastí (ha)	693 870
Zastoupení ptačích oblastí (%)	8,8
Zastoupení lokalit Natury 2000 (evropsky významných lokalit + ptačích oblastí) (%)	13,3
Zastoupení evropsky významných lokalit mimo ZCHÚ (%)	3,03

Zastoupení ptačích oblastí mimo ZCHÚ (%)	3,2
--	-----

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2008; Zpráva o životním prostředí ČR v roce 2006

Tabulka 3

Počet zvláště chráněných území v jednotlivých krajích ČR

	NP ¹⁾	CHKO ¹⁾	NPR	NPP	PR	PP	PO
Hl. m. Praha	0	1	0	8	15	66	0
Středočeský	0	5	16	16	78	113	5
Jihočeský	1	3	12	10	100	180	7
Plzeňský	1	4	6	5	87	82	2
Karlovarský	0	1	6	7	30	25	2
Ústecký	1	4	11	13	53	63	5
Liberecký	1	5	7	8	36	61	3
Královéhradecký	1	3	6	1	38	68	5
Pardubický	0	3	3	2	39	53	3
Vysočina	0	2	7	3	67	92	0
Jihomoravský	1	3	18	13	96	154	8
Zlínský	0	2	6	2	38	123	3
Olomoucký	0	2	11	11	51	64	4
Moravskoslezský	0	3	10	7	70	56	3

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2008

¹⁾ Velkoplošná ZCHÚ většinou zasahují svým územím do více krajů.

Příloha II

Úspora výdajů spojených s vyhlášením EVL za ZCHÚ

Současná úprava § 45c zákona je založena na tom, že EVL se do 6 let od schválení tzv. evropských seznamů musí stát součástí zvláště chráněných území (ZCHÚ) v některé z kategorií, předepsaných v § 14 zákona. Z celkem 877 EVL, zařazených do národního seznamu nařízeními vlády č. 132/2005 Sb. a 301/2007 Sb., zhruba 670 není v překryvu či se jen zčásti s existujícími ZCHÚ. Znamená to, že tyto EVL budou muset být vyhlášeny.

Věcné výdaje, související s agendou vyhlášení zvláště chráněných území, striktně vyplývají z ustanovení § 38, 40 a 41 ZOPK a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. Jedná se o tyto položky:

- 1) geodetické práce nezbytné pro vyhlášení ZCHÚ (zahrnující záznam podrobného měření změn, geodetické vytyčení hranic, geometrický plán),
- 2) zpracování návrhu plánu péče.

Po vyhlášení zvláště chráněného území vzniká ze zákona povinnost

- 3) označení,
- 4) zajištění péče (managementu) o území s cílem zachovat (nezhoršit) předmět ochrany včetně monitorování stavu území s cílem zajistit efektivitu vkládání finančních prostředků na management a získat údaje pro pravidelný reporting Evropské komisi (§ 45f ZOPK).

Na základě údajů, které má MŽP k dispozici pro EVL v národním seznamu, bylo zjištěno, že finanční potřeby pro vyhlášení výše uvedených 670 EVL za ZCHÚ jsou následující:

Tab. 1 Finanční vyčíslení potřeb (v Kč)

1) Zaměření (celkem)	2) Plány péče (celkem)	3) Značení (celkem)	4) Management (každoročně)
336 343 004	22 422 273	37 4000 000	121 210 587

ad 1) Cena geodetických prací (zaměření) byla spočítána z obvodu hranic evropsky významných lokalit (7.474 km) a průměrné ceny geodetických prací v ČR, která činí 4.500 Kč/100 m hranice, tj. celkem 336,3 mil. Kč.

ad 2) U nákladů na plány péče se vycházelo z typu předmětu ochrany (podle nařízení vlády č. 132/2005 Sb.); u druhových lokalit byla stanovena částka 30 tis. Kč na 1 plán péče s výjimkou lokalit pro ochranu netopýrů (5 tis. Kč/plán péče); u lokalit pro přírodní stanoviště a sloučených lokalit byla cena odvozena z tržní ceny lesních hospodářských plánů a činí 300 Kč/ha (400 Kč/ha u sloučených lokalit). U velkých lokalit (nad 1.000 ha) byly uvedené ceny na 1 ha sníženy na polovinu. Náklady na plány péče tak budou činit podle odhadu 22 mil. Kč.

Poznámka: evropsky významné lokality jsou trojího typu: lokality pro druhy, lokality pro přírodní stanoviště a sloučené lokality jak pro druhy, tak pro stanoviště. *De iure* jsou tyto lokality naprosto rovnocenné, z hlediska vyvolaných nákladů se však liší, neboť zejména na plány péče jsou kvalitativně naprosto odlišné požadavky pro druhy ve srovnání s přírodními stanovišti.

ad 3) U nákladů na značení ZCHÚ (evropsky významných lokalit) se vycházelo z jednotkové ceny 5.000 Kč/km hranice lokality a obvodu hranic evropsky významných lokalit (7.474 km), což činí celkem 37,4 mil. Kč. V částce jsou zahrnuty tabule se státním znakem spolu s podpůrnými konstrukcemi a pruhové značení předepsané vyhláškou č. 395/1992 Sb.

ad 4) Náklady na management území jsou vypočteny s odkazem na předmět ochrany lokality – pro každý předmět ochrany byla stanovena managementová opatření nezbytná pro jeho zachování, která byla oceněna podle příspěvků na opatření v rámci Programu péče o krajinu v roce 2005 (ZCHÚ) a agro-environmentálních opatření (ptačí oblasti). Pro některé předměty ochrany není nutné provádět speciální management; pro jiné je nutné provádět managementová opatření jednou za několik let až vícekrát ročně. Monitoring účinnosti managementových opatření byl odhadnut na 10 % ceny managementu ZCHÚ.

Pokud bude přijata nová úprava § 45c, odhaduje se, že nebude nutné vyhlášovat zhruba 50 % EVL z uvedeného počtu 670. Lze proto odhadnout, že přijetí této úpravy by mohlo znamenat úsporu zhruba 168 mil. Kč na geodetické práce a zhruba 11 mil. Kč na zpracování plánu péče. Náklady na značení ani na péči o území se nezmění.

Přijetí nové úpravy § 45c tedy bude znamenat úsporu prostředků z veřejných rozpočtů ve výši zhruba 180 mil. Kč, a to při dodržení všech závazků, vyžadovaných legislativou ES.

Příloha III

Změna kompetencí dle navrhovaného znění zákona	Poznámka
Obecní úřady	
povolují s výjimkou území NP kácení dřevin a jsou oprávněny k pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 s výjimkou území NP a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,	převod kompetence k přijímání oznámení o kácení na ORP
Pověřené obecní úřady	
vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků (§ 4 odst. 2) a registrují významné krajinné prvky,	stávající kompetence
sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu (§ 39 a § 45 odst. 2); projednávají záměry na vyhlášení památných stromů (§ 55 odst. 1), vydávají rozhodnutí o vyhlášení památných stromů (§ 46 odst. 1), vymezení jejich ochranných pásem (§ 46 odst. 3) a zrušení ochrany památných stromů (§ 46 odst. 4); předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do Ústředního seznamu ochrany přírody (§ 47 odst. 1),	stávající kompetence doplněná o další činnosti související s památnými stromy
vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů (§ 46 odst. 2), souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů (§ 46 odst. 3), povolují výjimky ze zákazů u památných stromů (§ 56 odst. 1) a uzavírají dohody podle § 56 odst. 5,	stávající kompetence doplněná o další činnosti související s památnými stromy
podílejí se na vytváření ústředního seznamu ochrany přírody pro svůj správní obvod (§ 42 a 47),	zrušeno
vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení cest (§ 63 odst. 1)	stávající kompetence
Na území HMP úřady městských částí	
v rozsahu svěřeném obecnímu úřadu	zrušeno
Ve věci vydávání souhlasu ke zřizování nebo rušení účelových	zrušeno

komunikací, stezek a pěšin podle § 63 odst. 1	
ve věci rozhodování o možnosti a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1 a ukládání povinností provést přiměřená náhradní opatření podle § 86 odst. 2,	zrušeno
ve věci ukládání pokut podle § 87 a 88,	zrušeno
v dalších věcech, které jsou jim svěřeny Statutem hlavního města Prahy. 39)	zrušeno
Obecní úřady s rozšířenou působností	
nařízení podle § 5 odst. 1 k omezení nebo zákazu rušivé činnosti.	stávající kompetence, ale změna formy aktu (nadále opatření obecné povahy a rozhodnutí) a pouze pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy
vedou výpisy z ústředního seznamu ochrany přírody (§ 42 a 47) ve svém správním obvodu,	vypuštěno
odebírají nedovoleně držené jedince podle § 89, vyjma jedinců druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu, 4a)	převod na KÚ
uplatňují stanoviska k územním plánům, regulačním plánům a k návrhům vymezení zastavěného území z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem.	stanoviska k územním plánům obcí z hlediska své působnosti, pro územní plán ORP uplatňuje stanoviska KÚ z hlediska zákona
vykonávají ve svém správním obvodu státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody (§ 76, 77a, 79, 80) a nejde-li o území NP, CHKO nebo jejich ochranného pásma.	zbytková působnost zachována nejde-li o ZCHÚ nebo jeho ochranné pásmo
vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality (§ 4 odst. 2),	dnes zbytková působnost pro VKP ze zákona - přibyla kompetence k vydávání stanovisek v registrovaných VKP
přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin (§ 8 odst. 2 a 4),	převod z OÚ
vydávají osvědčení o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči v případě ptáků chráněných podle § 5a (§ 54 odst. 4 až 11),	převod z KÚ
Kraje a krajské úřady	
udělují výjimky (§ 43) ze zákazů v přírodních rezervacích (§ 34 odst. 1)	převod z vlády ČR
povolují výjimky z ochranných podmínek ohrožených zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 56),	rozšíření o kategorii "silně a kriticky ohrožený"

vedou výpisy z ústředního seznamu ochrany přírody pro svůj správní obvod (§ 42 a 47)	povinnost zrušena
podávají návrhy na vyvlastnění (§ 60 odst. 2)	vypuštěno, kompetence řeší § 15 zákona č.184/2006 Sb.
ukládají pokuty podle § 87 odst. 1 písm. g), § 87 odst. 3 písm. i), § 88 odst. 1 písm. n) a § 88 odst. 2 písm. k), pokud se jedná o jedince druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu, 4a)	převod na ORP
uplatňují stanovisko k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem.	nadále stanoviska pouze z hlediska své působnosti
Zahájí-li řízení v téže věci (§ 66) tentýž den obecní úřad ORP a KÚ, provede řízení obecní úřad ORP. KÚ v takovémto případě řízení zastaví.	vypuštěno vzhledem k zpřesnění kompetencí
povolují výjimky ze zákazu poškozovat EVL a sporné lokality (§ 45b odst. 1)	převod z MŽP
zajišťují péči o EVL, označují EVL, vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo narušení obnovy EVL nebo jejich předmětů ochrany (§ 45c odst. 2), a na jejich území vydávají i stanoviska podle § 4 odstavce 2	nová kompetence
povolují výjimky ze zákazů u zvláště chráněných nerostů (§ 51 odst. 2)	převod z ORP
vykonávají působnost orgánu ochrany přírody na pozemcích, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy	převod z MŽP
vydávají opatření obecné povahy nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1	převod z ORP - pouze pro zvláště chráněné
ukládají rozhodnutím zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů (§ 5 odst. 3)	převod z ORP - pouze pro zvláště chráněné
uzavírají dohody podle (§ 49 odst. 4)	nová kompetence
vydávají souhlasy k vypouštění zvláště chráněných živočichů odchovaných v lidské péči do přírody a k vysévání či vysazování uměle vypěstovaných zvláště chráněných rostlin do přírody (§ 54 odst. 3)	rozšíření o kategorii "silně a kriticky ohrožený"
uzavírají dohody podle § 56 odst. 5	nová kompetence
vydávají předchozí souhlasy k činnostem stanoveným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 57)	převod z ORP
krajské úřady vydávají závazná stanoviska k řízením podle zákona o myslivosti, nestanoví-li tento zákon jinak.	převod z ORP
Působnost správních orgánů CHKO a správních orgánů národních parků	

Na území NP, CHKO a jejich ochranných pásem vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny správy národních parků a chráněných krajinných oblastí (dále jen "správa"), není-li podle tohoto zákona příslušný OÚ, MŽP nebo ČÍŽP. Přehled správ na území ČR a jejich sídla jsou uvedeny v příloze tohoto zákona. Správa národního parku Šumava vykonává též působnost Správy chráněné krajinné oblasti Šumava.	AOPK - vykonává státní správu ochrany přírody v CHKO, NPR, NPP a jejich ochranných pásmech, Správy NP - vykonávají státní správu ochrany přírody v národních parcích a jejich ochranných pásmech
vydávají opatření obecné povahy návštěvní řády NP	Správy NP – stávající kompetence, změna formy na opatření obecné povahy
vydávají opatření obecné povahy k omezení vstupu	Stávající kompetence – změna formy na opatření obecné povahy
vydávají nařízení, kterým se stanoví poplatky v NP (§ 24 odst. 3)	převod na MŽP
výpisy z ústředního seznamu ochrany přírody (§ 42 a 47) v obvodu své územní působnosti	vypuštěno
vydávají souhlas podle § 45e odst. 2 v ptačích oblastech, na jejichž území se nachází NP, CHKO, NPR nebo NPP, a zajišťují péči o ně	nadále pouze v těch částech ptačích oblastí, které leží na území NP, CHKO, NPR či NPP a jejich ochranných pásem
vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách NP, CHKO, NPR a NPP (§ 44 odst. 3)	explicitní vyjádření + rozšíření o souhlasy v NPR a NPP - převod z MŽP
Ministerstvo obrany	
uděluje výjimky (§ 43) ze zákazů v přírodních rezervacích a přírodních památkách	přechod z vlády ČR
podává návrhy na vyvlastnění (§ 60 odst. 2)	vypuštěno
podílí se na vytváření ústředního seznamu pro svůj územní obvod (§ 42)	vypuštěno
je dotčeným orgánem státní správy při projednávání územního plánu velkého územního celku	stanoviska k ÚPD z hlediska své působnosti
Ministerstvo životního prostředí	
uděluje souhlasy k činnostem v NPR a v NPP (§ 29, 30, 31, § 37 odst. 2 a § 44 odst. 2) a výjimky z ochranných podmínek v těchto územích (§ 43), pokud je nepřeneseno na správu	převod na AOPK
vykonává působnost orgánu ochrany přírody na pozemcích určených pro účely obrany státu, 41) není-li zákonem stanoveno	převod na KÚ

jinak (§ 78a a 91)	
vydává předchozí stanovisko ke způsobu běžného obhospodařování (§ 49 odst. 4)	vypuštěno
uděluje výjimky ze zákazů stanovených pro EVL, které ještě nejsou součástí ZCHÚ (§ 45b odst. 1)	převod na KÚ
vydává stanoviska k žádostem o finanční příspěvek z fondů EU	vypuštěno
rozhoduje v pochybnostech o tom, zda se jedná o majetek potřebný pro zajištění povinností Agentury a správ o jeho potřebnosti (78 odst. 8)	nová kompetence
vydává osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle § 79a odst. 2 písm. b/	nová kompetence
zveřejňuje ve Věstníku MŽP nařízení Agentury do 30 dnů od jejich obdržení	nová kompetence
ruší opatření správy, jsou-li v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem vydaným na základě zákona nebo v jeho mezích, usnesením vlády nebo směrnicemi ústředních správních úřadů a nejde-li o rozhodování ve správních řízeních	zrušeno
vydává vyhlášky, kterými se stanoví výše poplatku v NP podle § 24 odst. 1	nová kompetence – převod ze správ NP

Příloha IV

Náklady spojené s výkonem státní správy v přenesené působnosti v prvním roce platnosti novely zákona

Náklady	Kč
Mzdové náklady	269 438
Režijní náklady	115 859
Jednorázové náklady	50 000
Celkové náklady	435 297

Zdroj: Vyčíslení nákladů spojených s těmito kompetencemi podle podkladů zaslaných vybranými oslovenými ORP

Pro nově zaváděné kompetence ORP bude třeba na obecních úřadech zvýšení pracovního úvazku o 0,75 pracovníka, s čímž jsou spojeny mzdové náklady ve výši 269 438 Kč a zároveň zvýšení režijních nákladů o 115 859 Kč.

Jednorázové náklady jsou vyčísleny na 50 000 Kč. Souvisí zejména s nutností vybavení pracoviště (nábytek, počítač atd.). Jednorázové náklady však mohou být i několikanásobně vyšší, neboť bude nutné pro některé obecní úřady ORP také zakoupit automobil (v závislosti

na vybavenosti). Automobil je spojen s novou kompetencí rozhodování o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin, který byl v současně platném znění zákona plně v kompetenci místních OÚ.

II. Zvláštní část

K ČÁSTI PRVNÍ

K čl. I bodu 1

Nové vymezení pojmů je nezbytné pro řádnou aplikaci nově zaváděných nebo měněných institutů zákona i z hlediska obsahového sjednocení s navazujícími předpisy.

Současná definice pojmu „volně žijící živočich“ je nepřehledná a vybočuje z rámce ostatních definic, jež vycházejí především z věcné a odborné charakteristiky jednotlivých pojmů ve vztahu k účelu zákona. Volně žijící živočich, pro nějž platný zákon zavádí legislativní zkratku „živočich“, je dnes definován jako jedinec živočišných druhů, který se vyskytuje v přírodě, nejedná-li se o jedince v přímé péči člověka. Za jedince v přímé péči člověka se pak považuje jedinec živočišných druhů, pocházející z odchovu v zajetí, který je nezaměnitelně označen nebo identifikován a evidován orgánem ochrany přírody

Stávající definice v sobě nesystémově zahrnuje další definici jedince v přímé péči člověka a v rámci ustanovení řeší zcela nevhodně také procesní otázky (termín pro evidenci jedince v přímé péči člověka). Nesystémově byla do definice pojmu vložena i povinnost orgánu ochrany přírody evidovat jedince na základě písemné žádosti držitele, pokud nemá důvodné podezření na nelegální původ jedince. V případě odchovu jedince živočišného druhu, který se následně stane jedincem v přímé péči člověka, přestává být tento konkrétní jedinec živočichem ve smyslu zákona a ochrana podle zákona se na něj nevztahuje.

Z výše uvedených důvodů je navržena novela tohoto ustanovení obsahující věcnou definici pojmu a řešící zjevně problematické oblasti v souladu s podněty praxe (vynětí jedinců zdivočelých populací domestikovaných druhů, např. městských holubů, z definice). Při návrhu nové definice byly zohledněny obdobné definice v jiných předpisech [srov. § 2 písm. a) zákona č. 100/2004 Sb., § 3 písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 163/2003 Sb.].

K čl. I bodu 2

S ohledem na potřebu řešit samostatně problematiku chovu živočichů je nově do § 3 odst. 1 písm. e) doplněna definice živočicha odchovaného v lidské péči, která nahrazuje dosavadní pojem jedince v přímé péči člověka. Oproti stávající právní úpravě dochází k žádoucímu odlišení právního režimu živočichů odchovaných v zajetí od těch, kteří pocházejí z přírody, ale nevyjímají se z působnosti zákona. Zákon se tak na živočicha odchovaného v lidské péči se vztahovat bude (nutné např. pro souhlas s vypouštěním živočicha odchovaného v zajetí do volné přírody), ale bude-li pro takového živočicha vydáno orgánem ochrany přírody osvědčení podle § 54 (tj. osvědčení o tom, že se jedná o jedince pocházejícího z legálního odchovu v zajetí), zákazy stanovené v § 5b a § 50 zákona se neuplatní. V zájmu eliminace možných nedovolených odběrů z přírody a negativního ovlivnění volně žijících populací, pro které směrnice o ptácích požaduje přijmout potřebná opatření, která zabezpečí jejich udržení v souladu s ekologickými a vědeckými požadavky, při respektování hospodářských zájmů i zájmů rekreace, je však nezbytné prokázat, že se opravdu jedná o jedince odchované v lidské péči (viz proces a jeho náležitosti stanovené v § 54).

K čl. I bodu 3

Legislativně technická úprava ustanovení. K opravě části čtvrté na část pátou v souladu s vložením nové části čtvrté mělo dojít novelou zákona č. 218/2004 Sb. Dosud se tento nedostatek překlenoval výkladem, v současnosti touto novelou dochází k odstranění nesrovnalosti.

K čl. I bodu 4

Nově se definuje pojem „Natura 2000“ z důvodu nově navržené úpravy v § 45c. Definice pojmu Natura 2000 odpovídá definici obsažené v čl. 3 odst. 1 směrnice č. 92/43/EHS.

K čl. I bodu 5

Legislativně-technická úprava § 3 odst. 2 je nezbytná z důvodu vložení nových písmen v odstavci 1.

K čl. I bodu 6

Legislativně technická úprava, jejímž cílem je zpřesnění fáze, pro kterou se vydává závazné stanovisko předpokládané v § 4 odst. 3. Vzhledem k tomu, že schvalování LHP a předávání LHO neprobíhá ve správním řízení, a závazným stanoviskem se nezakládají, nemění ani neruší povinnosti a práva jmenovitě určené osobě, toto závazné stanovisko se vydává postupem podle části čtvrté správního řádu.

K čl. I bodu 7

Pro posuzování důsledků LHP a LHO pro EVL a PO se zavádí speciální proces hodnocení, který probíhá v rámci vydávání závazného stanoviska podle § 4 odst. 3 zákona. Orgán ochrany přírody, který posuzuje v rámci vydávání stanoviska soulad LHP a LHO se zájmy chráněnými zákonem o ochraně přírody a krajiny, zhodnotí také zda může mít LHP nebo LHO vliv na EVL nebo PO. Souhlasné závazné stanovisko vydá pouze tehdy, lze-li zároveň vyloučit významný negativní vliv na EVL nebo PO. Při hodnocení důsledků orgán ochrany přírody bude vycházet z metodického pokynu a bude posuzovat soulad LHP nebo LHO se soubory doporučených opatření zpracovaných pro EVL nebo PO. Tímto procesem bude zajištěno odpovídající posouzení. LHP a LHO nebudou podléhat hodnocení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

K čl. I bodu 8

Ustanovení § 5a odst. 5 zákona je v rozporu se směrnicí o ptácích, resp. jejím čl. 9 odst. 1. Na tento rozpor upozornila evropská Komise v bodu IV dopisu z 11. dubna 2006 (řízení o porušení Smlouvy o ES č. 2006/2130). Požadavky podle citovaného ustanovení, resp. podle čl. 5 směrnice o ptácích, na který čl. 9 odst. 1 odkazuje, jsou provedeny v § 5a zákona. Toto ustanovení ve srovnání se směrnicí o ptácích podle stanoviska Komise rozšiřuje důvody pro povolení výjimky ze zákazu usmrcování, odchytu či vyrušování ptáků nad rámec stanovený článkem 9 a především pomíjí proces, v němž mají být prověřeny důvody a podmínky pro uplatnění odchýlného postupu v tomto článku směrnice o ptácích stanovené. Z tohoto důvodu se odstavec 5 zrušuje.

K čl. I bodu 9

Navrhuje se změna formy povolování odchýlného postupu pro ptáky, kdy se odchylka vztahuje na blíže neurčený okruh osob. Dosavadní zmocnění pro vyhlášku MŽP se nahrazuje institutem opatření obecné povahy podle správního řádu. Tento institut se navrhuje také pro případy povolování výjimky ze zákazů stanovených pro zvláště chráněné druhy v § 56 odst. 4, je proto žádoucí oba případy procesně sjednotit.

K čl. I. bodu 10

Důvodem pro úpravu tohoto odstavce je potřeba zlepšení současné právní úpravy v této oblasti. U řady zvláštních předpisů, na něž poukazuje § 8 odst. 2 zákona, není

oprávnění ke kácení jednoznačně doloženo a tam, kde je, se od sebe jednotlivé úpravy značně liší. Zejména v poslední době je rozsah zvláštního oprávnění zneužíván k rozsáhlým kácením dřevin bez faktické potřeby, např. podél silnic. To vyvolává velký tlak veřejnosti na zlepšení ochrany dřevin, a tím i krajiny. V převážné většině dochází ke střetu různých veřejných zájmů, který lze nejlépe vypořádat v rámci správního řízení. Tím se dosáhne minimalizace rizika kácení mimo rozsah oprávnění. Touto úpravou bude také posílena možnost ukládání náhradní výsadby, což bylo dosud poněkud nelogicky možné spíše jen u kácení menšího rozsahu a což je velkým přínosem navrhované úpravy.

V případě potřeby rychlého kácení z důvodů hrozící škody na životě, zdraví nebo majetku zůstává nadále v platnosti postup podle § 8 odst. 4.

K čl. I bodu 11

Legislativně technická úprava zmocnění pro vydání prováděcí vyhlášky, která stanoví podrobnosti pro kácení dřevin. Zmocnění je podle platné právní úpravy příliš široké, proto je třeba ho zpřesnit a upravit. Obsah zmocnění odpovídá platné vyhlášce č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (§ 8).

K čl. I bodu 12

S ohledem na charakter návštěvních řádů se jejich vydávání převádí do formy opatření obecné povahy podle správního řádu. Návštěvní řády vydané podle dosavadní právní úpravy platí ještě po dobu 2 let od nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud v nich není stanovena doba kratší. Do dvou let musí správy národních parků vydat nové návštěvní řády ve formě opatření obecné povahy.

K čl. I bodu 13

Mezi členy rady národního parku se logicky doplňují i zástupci krajů.

K čl. I bodu 14

Navrhuje se zrušení zmocnění pro MŽP k vydání vyhlášky, kterou se stanoví maximální výše poplatků v NP podle § 24 a způsob jejich vyměření. Způsob vyměření je dán jinými právními předpisy a maximální výše poplatku není nutné stanovovat s ohledem na zpřesnění zmocnění v následujícím bodu.

K čl. I bodu 15

Zmocnění pro správy národních parků k vydání vyhlášky se zrušuje a nahrazuje se zmocněním pro MŽP vydat pro jednotlivé národní parky vyhlášky, kde se stanoví výše poplatku, okruh osob osvobozených od poplatku a určených míst na území NP, na které se povinnost platit poplatek vztahuje. Poplatky na území národních parků tak nebudou regulovány duplicitně vyhláškou MŽP a nařízením správy NP, ale budou v případě potřeby řešeny vyhláškou MŽP samostatně pro každý NP.

K čl. I bodu 16

Opravuje se zřejmá nesprávnost v platném textu § 39 odst. 1 zákona – smlouvu bude uzavírat orgán příslušný orgán ochrany přírody (krajský úřad), nikoliv orgán oprávněný k vyhlášení zvláště chráněného území (rada kraje).

K čl. I bodu 17

Ustanovení § 40 upravuje postup při vyhlásování zvláště chráněných území a rovněž postup při vymezení a změně zón ochrany přírody v národních parcích a chráněných

krajinných oblastech. Národní parky se vyhláší zákonem, chráněné krajinné oblasti nařízením vlády, národní přírodní památky a národní přírodní rezervace vyhláškou ministerstva, přírodní památky a přírodní rezervace nařízením kraje, nařízením Agentury či vyhláškou ministerstva na území národního parku.

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území musí podle dosavadní právní úpravy být písemně oznámen všem dotčeným vlastníkům a nájemcům nemovitostí. O podaných námítkách k návrhu na vyhlášení zvláště chráněných území je rozhodováno ve správním řízení. K hlavním problémům platné úpravy patří finanční a časová náročnost procesu u velkoplošných chráněných území, kde se úprava nejeví jako proporcionální ani ve vztahu k ochraně práv dotčených osob.

Nově navržené znění § 40 řeší i časovou a finanční náročnost procesu vyhlášení zvláště chráněných území a zón ochrany národních parků a chráněných krajinných oblastí při zajištění účasti vlastníků, obcí, krajů i dotčených orgánů státní správy. V ustanovení § 40 se upravuje fáze projednání návrhu na vyhlášení ZCHÚ, která předchází fázi projednání návrhu právního předpisu, kterým bude ZCHÚ vyhlášeno (§ 41). Písemné oznamování vlastníkům návrh zachovává pouze při vyhlášení maloplošných ZCHÚ. Proces projednání a vypořádání připomínek probíhá postupem mimo správní řízení. U národních parků a chráněných krajinných oblastí se návrh na vyhlášení oznamuje veřejnou vyhláškou a o projednání a vypořádání připomínek k návrhu na vyhlášení se pořizuje protokol.

Zajištění maximální efektivity a hospodárnosti při vypořádání všech připomínek a námitek je naléhavé s ohledem na očekávanou vlnu vyhlášení nových ZCHÚ v souvislosti s implementací soustavy Natura 2000 v ČR.

K čl. I bodu 18

Ustanovení je měněno na základě materiálu Identifikace problémových oblastí a úkolu z něj plynoucího navrhnout schůdnou a věcně vhodnou konstrukci k odlehčení rozhodování vlády ve věci výjimek. Navrhuje se změna ustanovení § 43, která by měla vést k přesunu rozhodování o výjimekách ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných území z vlády ČR na orgány ochrany přírody, které zajišťují správu zvláště chráněných území. Tento koncept umožňuje efektivně a pružně realizovat péči o tato území. Návrh respektuje princip subsidiarity a decentralizace veřejné správy i nezbytnost optimálního využívání všech odborných poznatků o stavu a vývoji předmětů ochrany zvláště chráněného území, kterými disponují především orgány, které území přímo spravují.

Povolení výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích je možné ze tří základních důvodů, a to:

1. z důvodů převažujícího veřejného zájmu nebo
2. v zájmu ochrany přírody a krajiny nebo
3. pokud povoloaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany.

Výjimku ze zákazů uvedených v § 16 odst. 1 písm. k) a § 26 odst. 1 písm. f), tj. u staveb celostátního významu jako jsou dálnice, produktovody a plavební kanály nebo u záměrů na těžbu nerostů na území národních parků je možné vydat jen po dohodě se stanovenými orgány státní správy, podle typu zákazu, ze kterého má být výjimka udělena. Dohoda předpokládána v tomto ustanovení má formu závazného stanoviska ve smyslu § 149 správního řádu.

Převedení kompetence rozhodovat o výjimekách ze zákazů ve zvláště chráněných územích je plně v souladu se správním řádem, kdy bude oproti současnému faktickému stavu výjimka vydávána ve standardním správním řízení se všemi důsledky a procesními instituty, které pro správní řízení vyplývají ze zákona nebo ze správního řádu, a to včetně možnosti

účasti veřejnosti podle § 70 zákona. Případné rozpory mezi správním orgánem, který vede řízení, a dotčenými správními orgány se budou řešit postupem podle § 136 odst. 6 správního řádu. V případě, že nedojde k dohodě mezi dotčenými orgány, rozhodne spor v konečné instanci vláda.

Rozhodování vlády se uplatňuje podle platné právní úpravy zejména v případech, kdy se jedná o otázkách bezpečnosti a obrany státu nebo hospodaření s finančními prostředky státu, rozhodování v konkrétních žádostech o výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích nejsou koncepčními otázkami souvisejícími s výkonnou mocí ve státě, není proto nutné ani žádoucí, aby o nich rozhodovala vláda.

K čl. I bodu 19 až 21

Úpravy nezbytné z důvodu nově navrhované úpravy ochrany evropsky významných lokalit – tzv. základní ochrany evropsky významných lokalit, kdy není nutné vyhlášovat jednotlivé lokality jako zvláště chráněná území a dostatečná ochrana je zajištěna ustanovením, § 45c odst. 2, které deklaruje, že EVL jsou chráněny před poškozováním a ničením a využívají se pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení předmětu ochrany.

K čl. I bodu 22

Navrhovaná změna způsobu ochrany evropsky významných lokalit byla do návrhu zařazena na základě uplatněné zásadní připomínky Jihomoravského a Královéhradeckého kraje. Po projednání byl navržený text upraven tak, aby respektoval všechny požadavky dané směrnicí o stanovištích při zachování základního smyslu návrhu krajů. Zavádí se možnost využití různých úrovní ochrany EVL tak, aby bylo možné minimalizovat její případné dopady, při respektování naplňování cílů ochrany EVL. Po vyhodnocení potřeb jednotlivých předmětů ochrany bude možné zvolit buď základní úroveň ochrany, která nahrazuje ochranu danou § 4 odst. 2 zákona tam, kde dochází k překryvu s tímto nástrojem obecné územní ochrany. Na rozdíl od významných krajinných prvků, kde je zajišťována ochrana struktury a funkcí ekosystému a jeho ekologicko stabilizační funkce, v EVL bude potřebné zajistit i zachování, příp. zlepšení stavu konkrétního předmětu ochrany (biotop druhů, typ stanoviště). Z těchto důvodů byl zvolen navržený způsob základní ochrany. Pro předměty ochrany se specifickými nároky a po vyhodnocení možných rizik jejich negativních změn vláda ČR určí, které EVL bude potřebné chránit v přísnějším režimu, buď jako ZCHÚ nebo smluvně. Zde je zachován stávající koncept ochrany EVL, včetně povinnosti orgánu ochrany přírody nabídnout vlastníkům dotčených nemovitostí přednostně smluvní ochranu. Stávající procedura hodnocení podle § 45h a 45i zůstane pro EVL nezměněna včetně kompetenčních ustanovení (gesce KÚ a správ). Respektován je i požadavek daný čl. 4 odst. 4 směrnice o stanovištích vyhlásit tato území jako zvláštní oblasti ochrany. Pro zachování nebo zlepšení dochovaného stavu typů evropských stanovišť a evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu a tvořících předmět ochrany v jednotlivých evropsky významných lokalitách, je nutné zpracovat koncepční dokument, který umožní koordinovat různé jiné plánovací dokumenty, které se budou k území vztahovat. Dokument by měl zároveň poskytnout podklady pro orgány ochrany přírody, které budou uzavírat smlouvy o zajištění ochrany území, případně připravovat plány péče o existující nebo nově vyhlášená ZCHÚ. Měl by být rovněž podkladem pro uzavírání smluv o zlepšování stavu přírodního prostředí podle § 68 a podkladem pro cílenou péči o EVL nacházející se v režimu základní ochrany.

Na základě připomínky Ministerstva obrany bylo dohodnuto prodloužení lhůty pro uzavření smlouvy o zajištění ochrany EVL z jednoho roku na 2 roky (§ 45c odst. 6).

Proces vyhlášení ZCHÚ by měl být jednotný a je daný § 40 zákona. Platná právní úprava § 45c odst. 3 zakládá jiný okruh účastníků řízení a modifikuje obecně nastavená

pravidla. Není důvodné, aby v případě, že je vyhlášováno ZCHÚ pro zajištění ochrany EVL, byl nastaven jiný proces, než pro vyhlášování ZCHÚ z jiných důvodů (§ 45c odst. 7).

K čl. I bodu 23

Důvodem návrhu novely je zahájené řízení pro porušení Smlouvy ze strany Evropské komise vůči ČR. Podle názoru Komise není v souladu s článkem 6 směrnice 92/43/EHS, je-li v § 45h zákona č. 114/1992 Sb. stanovena výjimka z režimu hodnocení pro lesní hospodářské plány, jelikož stávající úprava „zohlednění článku 6 směrnice při vydávání stanoviska podle § 4 odst. 3“ nezaručuje dostatečně naplnění obsahových a procesních požadavků tohoto článku. Ponechání stávající úpravy by vedlo k pokračování tohoto řízení s ČR, proto se zavádí zvláštní právní úprava v nově navrženém odstavci 4 v ustanovení § 4.

K čl. I bodu 24

V ustanovení § 45h odst. 2 se odkazuje na zvláštní proces posuzování důsledků LHP a LHO pro EVL a PO navržený v § 4 odst. 4.

K čl. I. bodu 25

Stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona je významným dokumentem, který určuje, zda záměr či koncepce budou předmětem posouzení z hlediska jejich vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti v procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. Z tohoto důvodu, tedy zejména z důvodu právní jistoty žadatele (předkladatele), je na místě, aby orgán ochrany přírody své stanovisko řádně odůvodnil. Pro zajištění možnosti orgánu ochrany přírody obstarat si dostatečné relevantní podklady a informace, na jejichž základě může stanovisko kvalifikovaně vydat, se navrhuje prodloužení lhůty na 30 dnů.

K čl. I bodu 26

Důvodem návrhu novely je zahájené řízení pro porušení Smlouvy ze strany Evropské komise vůči ČR. Evropská komise vznáší výhradu ke znění § 45i. Komise se domnívá, že podle české právní úpravy postačuje, bude-li hledáno řešení s menším negativním vlivem a bude-li nalezeno, lze ho uskutečnit bez dalších podmínek, tj. i bez nezbytných kompenzačních opatření, ačkoli určitý negativní vliv má. Podle názoru Komise je naproti tomu nutné, aby byla vždy hledána alternativní řešení bez negativního vlivu, a pokud to není možné, řešení s nejméně negativním vlivem, a aby kompenzační opatření byla přijímána vždy, když existuje negativní vliv na lokalitu.

Jak vyplývá z aplikační praxe, kompenzační opatření ve smyslu čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích jsou zaměřovány se zmírňujícími opatřeními či „opatřeními ke kompenzaci vlivů“ podle úpravy posuzování vlivů na životní prostředí (EIA, SEA). Z návrhu metodiky Evropské komise k čl. 6 odst. 4 směrnice přitom plyne, že zmírňující opatření musí být jasně odlišovány od opatření kompenzačních. Rozdíl je totiž jak z hlediska obsahového tak i z hlediska procesního.

Zmírňující opatření mají za cíl zmírnit vliv záměru, jsou jeho integrální součástí a jsou zvažována v rámci procesu posuzování a dotváření podoby záměru či koncepce a hledání vhodné varianty. K tomu viz díkce odstavce 2: „Nelze-li vyloučit negativní vliv koncepce nebo záměru na takové území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit“.

Kompenzační opatření jsou na záměru či koncepci nezávislé, mají vynahradit negativní vlivy záměru či koncepce, které není možné zmírnit pod hranici významnosti. Jsou vztaheny nejen k lokalitě samotné, ale k celé soustavě chráněných území a její soudržnosti. V rámci toho pak připadá v úvahu až možnost nahrazení významně ovlivněné lokality lokalitou jinou. Z hlediska procesu jim předchází jednak přetrvání významnosti vlivu záměru

či koncepce a následné prokázání důvodů umožňujících schválení takového záměru či koncepce v závislosti, s dalšími rozdíly pro prioritní a neprioritní předměty ochrany, jak plyne z odst. 9 a 10.

V souvislosti s touto stížností Komise a v souladu s vyjádřeným názorem se ustanovení § 45i upravuje. Cílem návrhu je ustanovení o posuzování především zpřehlednit, aby nedocházelo k výkladovým potížím a nově se zavedla povinnost uložení a provedení kompenzačních opatření pro koncepcí či záměry s jakkoli významným negativním vlivem.

K čl. I bodu 27 a 28

Ustanovení § 49 odst. 2 je, dle názoru Evropské komise v rozporu s čl. 13 odst. 1 směrnice o stanovištích. Článek 13 odst. 1 směrnice o stanovištích stanoví, že členské státy přijmou nezbytná opatření pro vytvoření systému přísné ochrany rostlinných druhů uvedených v příloze IV b) směrnice o stanovištích. Evropská komise má za to, že podle § 49 odst. 2 písm. a) zákona, podle kterého se ochrana nevztahuje na ohrožené rostliny, pokud rostou přirozeně uvnitř jiných kultur a jsou-li ničeny, poškozovány nebo rušeny v přirozeném vývoji v souvislosti s běžným obhospodařováním těchto kultur, neodpovídá ustanovením článku 13 odst. 1 směrnice o stanovištích a dále, pokud je v případě rostlin z kategorie kriticky silně ohrožených podle § 49 odst. 4 nutné k běžnému obhospodařování pouze předchozí stanovisko orgánu ochrany přírody, nejsou naplněny podmínky a povolovací postup stanovený článkem 16 odst. 1 této směrnice.

V § 49 odst. 2 je provedena pouze drobná formální úprava textu zpřesňující vztah k zákazům v odstavci 1. Rozpor § 49 odst. 2 písm. a) s požadavkem na zajištění přísné ochrany rostlin dle článku 13 směrnice o stanovištích je již dnes řešen, obdobně jako je tomu v případě živočichů, zařazením všech rostlin vyžadujících takovou ochranu (tj. uvedených v příloze IVb směrnice) do kategorie silně a kriticky ohrožených. Pro tyto kategorie je v § 49 odstavci 4 navržena pro případy běžného obhospodařování samostatná úprava umožňující uzavření dohody o způsobu hospodaření za podmínek odpovídajících požadavkům čl. 16 směrnice o stanovištích.

Vzhledem k tomu, že značná část rostlinných druhů určitý způsob obhospodařování lokalit jejich výskytu vyžaduje, avšak pro jejich zachování je nezbytné, aby hospodářské zásahy byly prováděny za podmínek odpovídajících biologickým nárokům rostlin, zejména k nim docházelo ve vhodných termínech a s odpovídající intenzitou, bylo navrženo takové znění, které snižuje administrativní zátěž hospodařících subjektů a zakotvuje možnost nahrazení výjimky podle § 56 veřejnoprávní smlouvou. Veřejnoprávní smlouvu lze uzavřít pouze tehdy, budou-li obdobně naplněny požadavky § 56. Nový text je navržen v návaznosti na čl. 16 směrnice o stanovištích.

K čl. I bodu 29 a 30

Novela ustanovení § 54 odst. 3 je vyvolána změnou a doplněním § 3 odst. 1 zákona. V § 3 odst. 1 písm. e) novely se nově zavádí pojem živočich odchovaný v lidské péči. Účel a význam tohoto ustanovení spočívá v kontrole vypouštění v zajetí odchovaných živočichů nebo vysazování uměle vypěstovaných rostlin zejména s ohledem na ochranu genofondu volně žijících populací. Navíc je ustanovení odstavce 3 rozšířeno o upřesnění podmínek, které musí být při vydání souhlasu orgánem ochrany přírody zvažovány.

V současnosti je možné evidovat pouze jedince pocházející z odchovu v zajetí, do 30 dnů nezaměnitelně označené nesnímatelným kroužkem, mikročipem anebo jiným nezaměnitelným značením a za předpokladu podání žádosti o evidenci v témže termínu. Stávající právní úprava neřeší případy, kdy se nejedná o vlastní odchov takového živočicha, ale jeho dovoz ze zahraničí. Chybí také úprava řešící držení živočichů v období od jejich narození do vydání osvědčení o evidenci, otázka zániku osvědčení o evidenci

(např. v případech, kdy dojde k vypuštění nebo úniku chovaných živočichů), ustanovení o kontrole aj.

Z výše uvedených důvodů je navržena novela a doplnění § 54 zákona, upravující nově celou oblast chovu živočichů v zajetí tak, aby byla v souladu s přístupem v této oblasti v rámci Evropských společenství¹. Jedinci živočichů odchovaných v zajetí (slovy zákona „v lidské péči“) nejsou vyjímáni z působnosti zákona zcela a trvale, jak tomu je fakticky při dosavadní úpravě, ale nevztahují se na ně při naplnění stanovených předpokladů (zejména legality jejich původu) zákazy stanovené zákonem.

S ohledem na vyloučení duplicit právní úpravy a její zefektivnění je v maximální míře využito existující právní úpravy v související oblasti regulace obchodování s ohroženými druhy. V případech, kdy je k držení živočicha podle těchto předpisů nutné povolení, nahrazuje příslušný dokument osvědčení, a pokud je zřejmý původ živočicha z odchovu v lidské péči z dokladů podle těchto předpisů, není již další prokazování vyžadováno.

S úpravou v oblasti obchodování s ohroženými druhy je rovněž sjednoceno značení chovaných jedinců, procesní lhůty (stanovena 15 denní lhůta pro podání žádosti při dovozu živočicha, tedy shodná lhůta jako pro podání žádosti o registraci dle § 23 odst. 5 zákona č. 100/2004 Sb.) a otázky spojené se zánikem platnosti osvědčení v případě úmrtí, vypuštění apod. živočicha odchovaného v lidské péči (povinnost odevzdání osvědčení odpovídá požadavkům kladeným článkem 11 nařízení Komise 865/2006 – uvedený článek nařízení upravuje podmínky platnosti vydaných dovozních povolení a potvrzení a mj. stanoví povinnost odevzdat dokument, který pozbyl platnosti „bez zbytečného odkladu“). Osvědčení je vydáváno formou deklaratorního rozhodnutí, tedy ve správním řízení. V rozhodnutí orgán ochrany autoritativně prohlásí, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči.

Řešeno je nově rovněž držení živočichů v období mezi jejich narozením nebo dovozem a vydáním osvědčení, kdy za současného stavu je takový jedinec držen po dobu nejméně 30 dnů prakticky nelegálně.

Upravena je oblast kontroly, specifikovány jsou důvody pro zrušení osvědčení i postup v případě úhynu, ztráty, odcizení nebo vypuštění živočicha odchovaného v lidské péči do přírody (viz výše).

S ohledem na možnost podrobné úpravy formy a náležitostí osvědčení, rozsahu a způsobů ověřování původu je v navržené novele zakotveno zmocnění k vydání prováděcího předpisu.

K čl. I bodu 31

Ustanovení § 56 transponuje čl. 16 směrnice o stanovištích. Dalším bodem řízení Evropské Komise s Českou republikou pro porušení Smlouvy o ES je právě § 56 odst. 3 zákona, který stanoví výjimky, které přesahují rámec výjimek povolených článkem 16 směrnice o stanovištích. To se týká možnosti udělení výjimek v zájmu obrany státu, v zájmu stavby dálnice a rychlostní silnice a v zájmu využívání určitých ptáků pro sokolnické účely. Tyto výjimky jsou nepřípustné a v rozporu s právem Evropských společenství. Novela tedy vyjmenované důvody pro povolení výjimky zrušuje. Nový text je navržen v návaznosti na čl. 16 směrnice o stanovištích a kopíruje důvody, které pro udělení „odchylek“ od zákazů tato směrnice stanoví.

Na základě připomínek řady krajských úřadů, poukazujících na vnitřní rozpory odst. 1 a odst. 3 po novele zákona o ochraně přírody a krajiny zákonem č. 218/2004 Sb., je doplněno ustanovení odstavce 1 o případy povolení výjimky v zájmu ochrany přírody. Nově se také vyčleňují do samostatného odstavce dva okruhy důvodů pro povolení výjimky, které

¹ Dle rozsudku Evropského soudu č. C-149/94 nejsou zákazy stanovené směrnicí o ptácích vztahovány na jedince narozené a odchované v zajetí a analogicky je toto uplatňováno i v případě druhů uvedených v přílohách směrnice o stanovištích.

je nutné vždy klasifikovat, jako soukromý zájem a které zároveň připouští směrnice o stanovištích resp. směrnice o ptácích. Jedná se o důvod předcházení závažným škodám na úrodě, domácích zvířatech či lesích nebo závažným škodám v rybářském nebo vodním hospodářství a v případě zvláště chráněných druhů ptáků případ odchyty, držení nebo jiného využívání ptáků v malém množství za stanovených podmínek (toto ustanovení plnohodnotně a v souladu se směrnicí o ptácích nahrazuje stávající text § 56 odst. 3 písm. i), tj. důvod využívání ptáků pro sokolnické účely).

Obdobně jako v případě § 5b odst. 4 je i zde novým odstavcem 5 dosavadní možnost povolení výjimky prostřednictvím vyhlášky MŽP (dle stávajícího odst. 4) nahrazena vhodnějším institutem opatření obecné povahy zavedeným správním řádem.

V odstavci 6 je pro případy činností prováděných v zájmu ochrany přírody z vybraných důvodů uvedených v odstavci 3 (např. v rámci managementu biotopů zvláště chráněných druhů, za účelem monitoringu stavu populací atp.) zavedena možnost uzavření dohody orgánu ochrany přírody s subjektem zajišťujícím provedení požadované činnosti. Dohoda je uzavírána formou veřejnoprávní smlouvy podle § 159 a násl. správního řádu, která za předpokladu prověření podmínek vyžadovaných pro povolení směrnicí o stanovištích a směrnicí o ptácích, může nahradit výjimku vydávanou podle § 56 odst. 1.

Závěrečný odstavec se vztahuje na povolování výjimek podle § 56, včetně dohody dle odst. 6 tohoto ustanovení a dohody podle § 49 odst. 4, úpravu zavedenou v souvislosti s reportingem podle článku 9 odst. 3 směrnice o ptácích v § 5b odst. 5 s tím, že obdobná úprava je nezbytná, kromě ptáků i u ostatních živočichů a rostlin s ohledem na požadavky čl. 16 odstavec 2 a 3 směrnice o stanovištích. Pro zajištění souladu povolovaných výjimek v případě zvláště chráněných druhů ptáků s požadavky čl. 9 odst. 1 směrnice o ptácích jsou odkazem na § 5b odstavec 3 stanoveny pro obsah rozhodnutí o výjimce shodné náležitosti jako pro obsah rozhodnutí o odchylném postupu při ochraně volně žijících ptáků.

K čl. I bodu 32

V návaznosti na zakotvení nové kompetence Agentury (§ 78) k poskytování náhrad podle § 58 je třeba provést legislativně technickou úpravu a ustanovení § 58 odst. 4 zrušit.

K čl. I bodu 33

Legislativně technická úprava odkazu, která nebyla provedena zákonem č. 218/2004 Sb., kterým došlo k přečíslování částí zákona o ochraně přírody a krajiny. Cílem novely tohoto ustanovení je napravit zřejmou nesprávnost a zabránit tak aplikačním a interpretačním potížím.

K čl. I bodu 34

V ustanovení § 75 se doplňuje nový odstavec 3, kterým se stanoví, že Agentura ochrany přírody a krajiny je správní orgán. Transformuje se tak z existující organizační složky státu zřízené ministerstvem na organizační složku státu zřízenou zákonem, která je zároveň samostatnou účetní jednotkou. Agentura je zastřešujícím orgánem pro existující správy CHKO, jejichž prostřednictvím bude vykonávat státní správu. Vedle výkonu státní správy vykonává Agentura také odbornou činnost na úseku ochrany přírody. Dosavadní Agentura ochrany přírody a krajiny ČR se vnitřně člení na 14 středisek a 24 správ chráněných krajinných oblastí a její označení za správní úřad umožní efektivní správu ve zvláště chráněných územích s národním a mezinárodním významem.

Agentura ochrany přírody a krajiny byla zřízena jako rozpočtová organizace rozhodnutím ministra již v roce 1995, hlavní náplní její činnosti byla odborná péče o krajinu a přírodu v České republice. Ve stejném roce byla rozhodnutím ministra zřízena také Správa chráněných krajinných, která byla zastřešující organizací pro jednotlivé správy CHKO.

Správa chráněných krajinných oblastí se později transformovala na Správu ochrany přírody se stejným předmětem činnosti. V roce 2005 došlo opatřením Ministerstva životního prostředí ke zrušení organizační složky státu – Správy ochrany přírody a příslušnost hospodařit s majetkem, všechna práva a povinnosti i výkon působnosti přešel na Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky – organizační složku státu. Podle zřizovací listiny v platném znění již v současné době Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, kromě odborných činností, vykonává státní správu v rozsahu stanoveném zákonem, vykonávanou správami chráněných krajinných oblastí, které jsou jejími vnitřními organizačními jednotkami. Cílem navrhovaného znění § 75 odst. 2 je zákonné zakotvení stávajícího stavu v zájmu právní jistoty a racionalizace, která zajistí jednotný výkon státní správy prostřednictvím již existujících správ CHKO - vnitřních organizačních jednotek, bez nutné centralizace.

K čl. I bodu 35

Obecní úřady budou povolovat kácení dřevin a vést přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích. Návrh zrušuje speciální právní úpravu rozdělení kompetencí mezi úřady městských částí a magistráty statutárních měst, především pak hlavního města Prahy. Rozdělení kompetencí bude upraveno ve statutu hlavního města. Aby nedošlo k nadbytečné byrokratické zátěži Magistrátu hl. m. Prahy do doby, než dojde ke změně statutu hl. m. Prahy, stanoví se přechodná doba 1 roku, po kterou bude platit dosavadní právní úprava, a to i po nabytí účinnosti tohoto zákona. V případě, že by nebyla situace řešena přechodným ustanovením, hrozila by nadbytečná byrokratická zátěž zejména při výkonu kompetence podle § 76 odst. 1 písm. a) – povolování kácení dřevin rostoucích mimo les.

Návrh zachovává kompetence pověřeným obecním úřadům a zároveň jejich kompetence zpřesňuje. Pověřené obecní úřady budou v souladu s navrhovanou právní úpravou vykonávat působnost na úseku ochrany památných stromů. Vydávání souhlasu k zásahu do registrovaných významných krajinných prvků a ke zřizování a rušení cest zůstává pověřeným obecním úřadům v kompetenci.

K čl. I bodu 36

Nově se upravují kompetence obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Při rozdělení kompetencí bývalých okresních úřadů mezi obce a kraje se na úseku ochrany přírody a krajiny na obce s rozšířenou působností přenášely všechny kompetence v oblasti obecné ochrany, pokud nebyly svěřeny výlučně nebo paralelně krajům. Tento princip přejal i stávající návrh novely. Mimo ZCHÚ obcím s rozšířenou působností přísluší instituty obecné ochrany druhů a obecné ochrany územní (odchylný postup při ochraně ptáků, významné krajinné prvky ze zákona, krajinný ráz). Přibyla kompetence k registraci významných krajinných prvků, přijímání oznámení o kácení dřevin a v návaznosti na to kompetence k omezení, pozastavení nebo zakázání kácení, které odporuje požadavkům na ochranu dřevin a kompetence k vydání osvědčení o odchovu ptáků v lidské péči.

Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností byla podobně jako v současnosti v třetím odstavci návrhu stanovena tzv. zbytková působnost, což znamená, že jsou příslušné mimo zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, není-li založena kompetence jiného orgánu ochrany přírody.

K čl. I bodu 37

Nově se upravují kompetence krajů a krajských úřadů. Na úseku ochrany přírody a krajiny krajům zůstávají dosavadní kompetence z obecné ochrany přírody a krajiny a nově jim přibývají některé kompetence z územní ochrany zvláštní, tj. týkající se přírodních rezervací, přírodních památek (vyhlášení přírodní památky a přírodní rezervace, povolování

výjimek ze základních ochranných podmínek) a zvláštní ochrany druhové (zejména povolování výjimek pro všechny kategorie zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů). Návrh odstraňuje problematické vymezení příslušnosti v ptačích oblastech a striktně ji váže na územní princip.

K čl. I bodu 38

Nově se upravuje výkon státní správy na území národních parků a chráněných krajinných oblastí. Na základě připomínek krajských úřadů a po vyhodnocení nezbytnosti komplexního uplatňování nástrojů ochrany přírody na celostátní úrovni pro druhy a území s národním významem, se navrhuje formální legalizace postavení Agentury ochrany přírody a krajiny (ČR) (novelizační bod 34) jako správního úřadu vykonávajícího státní správu, zastřešujícího správy CHKO. Správy národních parků by měly nadále zůstat samostatnými organizacemi.

V dalším návrhu jsou uvedeny výčet konkrétní správní činnosti, k nimž jsou správy příslušné na území národních parků a Agentura příslušná na území chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek a jejich ochranných pásem. Jedná se zejména o činnosti, které se vážou k základním ochranným podmínkám těchto ZCHÚ. I zde je důsledně uplatněn princip příslušnosti jednoho orgánu ochrany přírody k většině kompetencí podle zákona o ochraně přírody a krajiny ve vymezeném území. Tento princip umožní zásadně zrychlit a zefektivnit výkon státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny při udržení odborné úrovně a komplexního hodnocení aktuálních poznatků o stavu spravovaných území.

Agentura je v obvodu své územní působnosti příslušná k vydávání nařízení, kterými se vyhlášují nebo zrušují přírodní památky, přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma. Na území národních parků tato kompetence přísluší ministerstvu. Ustanovení § 78 upravuje také proces projednávání a vydávání nařízení.

K čl. I bodu 39

Dochází ke sladění kompetencí na území vojenských újezdů s koncepcí výkonu státní správy na ostatním území státu tak, aby prvoinstanční rozhodování nebylo realizováno na úrovni ústředního orgánu státní správy.

K čl. I bodu 40

Formálně se upřesňují kompetence Ministerstva životního prostředí v souladu navrženou změnou výkonu státní správy v oblasti ochrany přírody a krajiny. Na území určeném pro obranu státu se v souladu s požadavky Souhrnné analýzy kompetencí vykonávaných orgány územních samosprávných celků upouští od prvostupňové rozhodování Ministerstva životního prostředí. Orgánem ochrany přírody příslušným k rozhodování na pozemcích určených pro účely obrany státu nadále bude místně příslušný krajský úřad.

K čl. I bodu 41

Na základě dohody s Ministerstvem vnitra bude vydávat doklad o vykonání zkoušky odborné způsobilosti v oblasti výkonu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny Ministerstvo životního prostředí. Kromě toho se do celého ustanovení promítá postavení Agentury jako správního úřadu.

K čl. I bodu 42

Legislativně technická úprava související s nově navrženou úpravou zvláštní odborné způsobilosti podle § 79a.

K čl. I bodu 43

Legislativně technická úprava v důsledku zřízení Agentury ochrany přírody a krajiny jako správního úřadu (bod 34).

K čl. I bodu 44

Legislativně technická úprava ustanovení v odstavci 9. K opravě části čtvrté na část pátou v souladu s vložením nové části čtvrté mělo dojít novelou zákona č. 218/2004 Sb. Dosud se tento nedostatek překlenoval výkladem, touto novelou dochází k odstranění nesrovnalosti.

K čl. I bodu 45

Legislativně technická úprava v důsledku postavení Agentury ochrany přírody a krajiny jako správního úřadu (bod 34).

K čl. I bodu 46

Ustanovení upravuje vztah ke správnímu řádu. Z výčtu ustanovení v odstavci 2 se vypouští § 49 odst. 1 a § 68 odst. 3 zákona. V případě § 68 odst. 3 se ustanovení vypouští z důvodu nelogičnosti. Vypuštění § 49 odst. 1, který se týká ochrany zvláště chráněných rostlin, se provádí s ohledem na stížnost Evropské komise. Jde o jeden z důvodů, z nichž bylo s Českou republikou zahájeno řízení pro porušení Smlouvy o ES (chybná transpozice směrnice o stanovištích, podle které se ochrana chráněných rostlin musí vztahovat na celé území státu a není možné tuto ochranu vylučovat např. ve vojenských újezdech nebo na jiných pozemcích v souvislosti s obranou státu). Z tohoto důvodu je nezbytné § 49 odst. 1 z § 90 odst. 2 vypustit.

K čl. I bodu 47

Analogický důvod pro vypuštění § 49 odst. 1 jako u předchozího bodu.

K čl. I bodu 48

Nově vkládané ustanovení odstavce 15 má za cíl sladit bližší ochranné podmínky zvláště chráněných území s požadavky zákona. Zřizovací předpisy zvláště chráněných území totiž často obsahují katalog zakázaných činností, podle platného zákona však lze v bližších ochranných podmínkách uvádět pouze činnosti vázané na souhlas. Dnes navíc neexistuje ani zákonný mechanismus, podle kterého by bylo možné udělit výjimku ze zákazů, které jsou v bližších ochranných podmínkách obsaženy. Odstavec 16 deklaruje dotčenost orgánů ochrany přírody v řízeních, ve kterých mohou být dotčeny zájmy na ochraně přírody a krajiny. V odstavci 17 se deklaruje, že zákazy vstupu a vjezdu se nevztahují na pracovníky orgánů ochrany přírody při výkonu jejich činnosti. Tato ustanovení mají přispět k přehlednosti a jednoznačnosti aplikační a interpretační praxe.

K čl. I bodu 49

Novelizace přílohy k zákonu se provádí pro dosažení souladu s navrženým textem § 78 zákona.

K čl. II

V přechodných ustanoveních se řeší otázky související s převodem kompetencí a s tím související postup u řízení zahájených a nedokončených k datu účinnosti tohoto zákona. V souvislosti s postavením Agentury jako správního úřadu se formálně upravuje přechod práv a povinností, majetkoprávních vztahů a pracovněprávních vztahů z Agentury ochrany přírody

a krajiny ČR na Agenturu. Formálně se zrušují správy CHKO, které budou nadále existovat jako organizační jednotky Agentury, jejichž prostřednictvím bude Agentura zajišťovat výkon státní správy. Formálně se také upravuje platnost nařízení vydaných správami národních parků, která se nově převádějí do režimu opatření obecné povahy (§ 19, § 64) nebo vyhlášky ministerstva (§ 24).

K čl. III

Stanoví se zmocnění pro předsedu vlády vydat úplné znění zákona.

K ČÁSTI DRUHÉ

V souvislosti s nově navrženou úpravou speciální státní správy je potřebné provést úpravu v zákoně č. 161/1999 Sb., kterým se vyhláší Národní park České Švýcarsko.

K ČÁSTI TŘETÍ

Účinnost zákona se navrhuje dnem 1. března 2009.

V Praze dne 1. října 2008

Předseda vlády

Místopředseda vlády a ministr životního prostředí